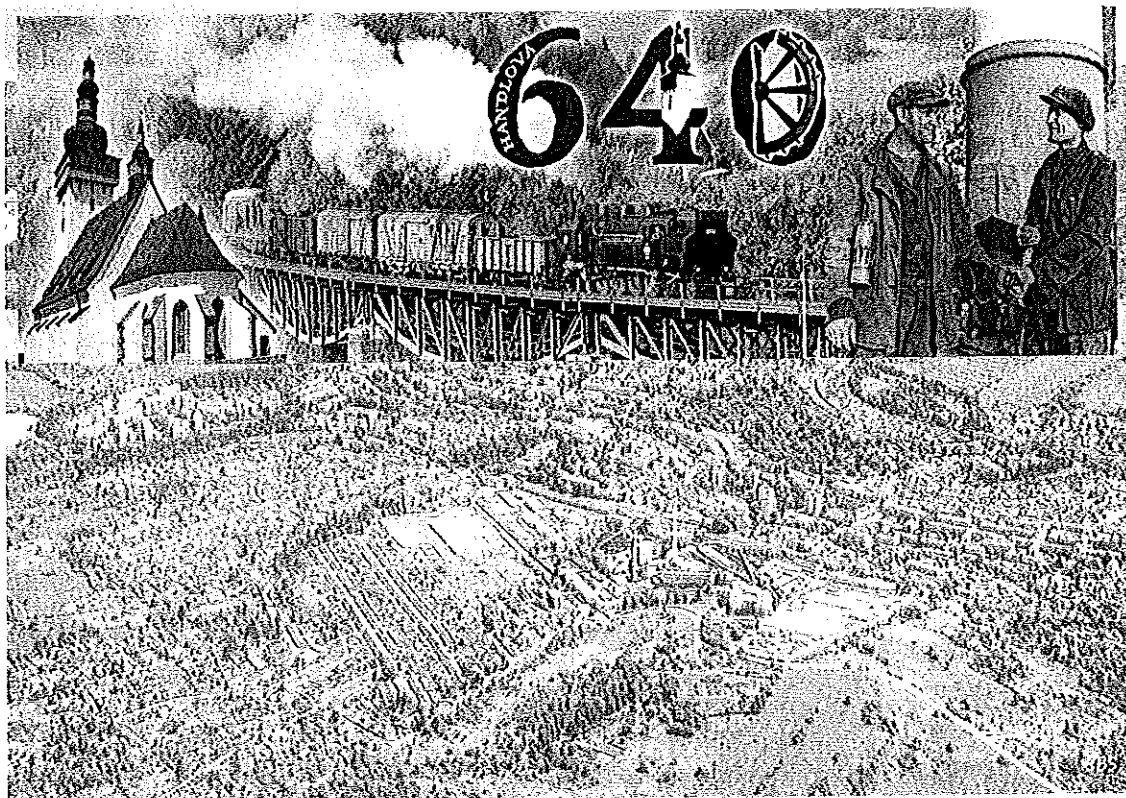




H A N D L O V Á

Konsolidovaná výroční správa mesta Handlová za rok 2015

V Handlovej 28.9. 2016

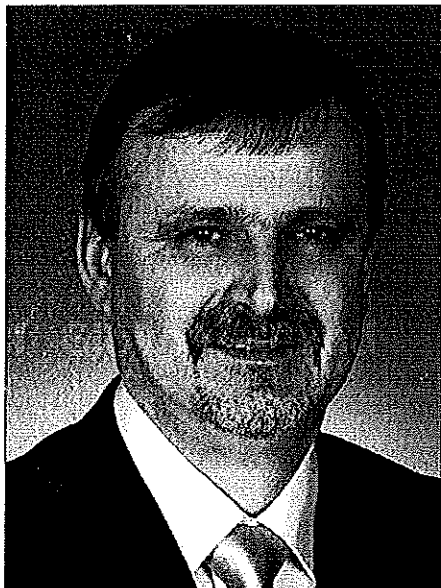
OBSAH

1	Slovo na úvod	5
2	Identifikačné údaje mesta	6
3	Organizačná štruktúra mesta a identifikácia vedúcich predstaviteľov	7
4	Organizačná štruktúra mesta	9
4.1	Organizácie, založené alebo zriadené mestom Handlová	10
4.2	Rozpočtové organizácie zriadené mestom	12
4.3	Príspevkové organizácie zriadené mestom	14
4.4	Neziskové organizácie založené mestom	15
4.5	Obchodné spoločnosti so 100% - nou majetkovou účasťou mesta	16
5	Poslanie, vízie, ciele	18
6	Základná charakteristika konsolidovaného celku	19
6.1	Geografické údaje	19
6.2	Demografické údaje	20
6.2.1	Vývoj počtu obyvateľov	20
6.2.2	Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	20
6.2.3	Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania	21
6.3	Ekonomické údaje	22
6.4	Symbyoly obce	26
6.5	Logo obce	29
6.6	História obce	29
6.6.1	Handlová na časovej priamke	30
6.6.2	Názvy mesta	35
6.7	Pamiatky	36
6.8	Významné osobnosti mesta	40
7	Plnenie funkcií mesta	42
7.1	Výchova a vzdelávanie – originálne i prenesené kompetencie	42

7.2	Sociálne zabezpečenie.....	44
7.3	Kultúra	48
7.4	Šport	50
7.5	Hospodárstvo	51
8	Informácie o vývoji mesta z pohľadu účtovníctva.....	52
8.1	Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2015.....	53
8.2	Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2015.....	53
8.3	Plán rozpočtu na roky 2016 – 2018.....	55
9	Informácia o vývoji mesta z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok.....	56
9.1	Majetok	56
9.2	Zdroje krytia	57
9.3	Pohľadávky	58
9.4	Závazky	59
10	Hospodársky výsledok za 2015 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok.....	61
10.1	Informácie o výnosoch a nákladoch	63
10.1.1	Výnosy - popis a výška významných položiek výnosov.....	63
10.1.2	Náklady- popis a výška významných položiek nákladov	64
10.1.3	Náklady voči audítorovi alebo auditorskej spoločnosti	65
11	Ostatné dôležité informácie	66
11.1	Prijaté granty a transfery.....	66
11.1.1	Mesto - granty a transfery, prijaté v roku 2015	66
11.1.2	Príspevkové organizácie – granty a transfery, prijaté v roku 2015 (€)	68
11.1.3	Neziskové organizácie - granty a transfery, prijaté v roku 2015 (€)	69
11.2	Poskytnuté dotácie	70
11.3	Významné investičné akcie v roku 2015	70
11.4	Predpokladaný budúci vývoj činnosti.....	71

11.5	Udalosti osobitého významu po skončení účtovného obdobia	71
12	Bibliografia	72
ZOZNAM PRÍLOH		73
Správa nezávislého audítora		Chyba! Záložka nie je definovaná.

1 Slovo na úvod



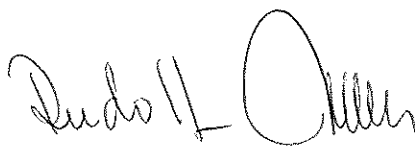
Povinnosť vypracovať konsolidovanú výročnú správu pre obce a mestá vyplýva z § 20 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Mesto ako materská účtovná jednotka zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku za všetky ním zriadené rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie a dcérske účtovné jednotky, tvoriace konsolidovaný celok na základe ich individuálnych účtovných závierok. Konsolidovanú účtovnú závierku overuje audítor.

Ak má účtovná jednotka povinnosť zostaviť individuálnu výročnú správu a konsolidovanú výročnú správu, možno údaje z individuálnej výročnej správy a taktiež údaje z konsolidovanej výročnej správy spojiť do jednej výročnej správy (ods. 15, § 21 zákona č. 432/2002 Z. z.).

Konsolidovaná výročná správa mesta Handlová za rok 2015 obsahuje všeobecné informácie o meste, o jeho vedení, o ekonomickej situácii, v akej sa mesto nachádza, o mestských organizáciách, ako aj zásadné výstupy a informácie z účtovnej závierky materskej účtovnej jednotky – Mesta Handlová a z konsolidovanej účtovnej závierky za všetky účtovné jednotky, ktoré sú súčasťou konsolidovaného celku. Konsolidovaná výročná správa poskytuje informácie vo vyváženej forme a jej súčasťou sú analýzy stavu a prognózy vývoja mesta, dôležité finančné a nefinančné ukazovatele vrátane informácie o vplyve činnosti mesta na zamestnanosť, s poukázaním na príslušné údaje v konsolidovanej účtovnej závierke.

Ing. Rudolf Podoba, primátor mesta



2 Identifikačné údaje mesta

Názov:	Mesto Handlová
Sídlo:	Námestie baníkov č. 7, 972 51 HANDLOVÁ
IČO:	00318094
Štatutárny zástupca mesta:	Ing. Rudolf Podoba, primátor
Telefón:	046/5192535
Mali:	primator@handlova.sk
Webová stránka:	www.handlova.sk

3 Organizačná štruktúra mesta a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Tabuľka č. 1: Organizačná štruktúra mesta a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Primátor mesta:	Ing. Rudolf Podoba
Zástupca primátora mesta:	Dušan Klas
Prednosta mestského úradu:	Ing. Jozef Tonhauser
Hlavný kontrolór mesta:	Ing. Dana Bedušová
Mestské zastupiteľstvo:	19 poslancov
Peter Matiaško, Mgr. Ivana Hromádková, Ing. Jarmila Podobová, Eduard Straka, JUDr. Ing. Jozef Stopka, PhD., Jaroslav Daubner, Martin Uríček, Ing. Rastislav Tomanica, Ing. Ivan Kartáč, Arpád Koszta, Mgr. Erika Budovičová, Bc. Ján Spevár, Mgr. Jozef Juríček, Dušan Klas, Mgr. Jozef Maďar, Ing. Martin Radovský, Michal Hertlík, Bc. Alžbeta Orthová, Ing. Blažej Litva	
Mestská rada:	6 poslancov
Dušan Klas, Arpád Koszta, Ing. Blažej Litva, Mgr. Jozef Maďar, Bc. Ján Spevár, JUDr. Ing. Jozef Stopka, PhD.	

Tabuľka č. 2: Stále komisie Mestského zastupiteľstva mesta Handlová

Komisie MsZ:	6 stálych komisií
1. Komisia ekonomická, správy majetku mesta a podnikateľskej činnosti:	12 členov
Predseda : Mgr. Jozef Maďar	
Členovia: Ing. Vladimír Buzalka, Klaudia Bartková, Ing. Rastislav Tomanica, František Jenei, Ing. Peter Slaný, Bc. Ján Spevár, Aladár Huszár, Dušan Klas, Miroslav Gazdarica, Ing. Iveta Marková, Mgr. Ivana Hromádková	
Zapisovateľky: Marta Kollárová, Ing. Simona Mihalusová	
2. Komisia výstavby, územného plánovania, životného prostredia, dopravy, turistického ruchu a regionálneho rozvoja:	11 členov, od 01.07.2015 - 10 členov
Predseda: Arpád Koszta	
Členovia: Ing. Blažej Litva, František Balušinský, Miroslav Jakubík, Ing. Miroslav Karásek, Michal Hoos, Ing. Kristián Ríška, Ing. Juraj Medera, Ing. Erika Jonasová, Ing. arch. Patrik Juríček, Mgr. Silvia Grúberová - do 30.06.2015	
Zapisovateľia: Vladimír Holúbek, Ing. Peter Cagáň	
3. Komisia zdravotná, sociálna a ochrany verejného poriadku:	11 členov
Predseda: JUDr. Ing. Jozef Stopka, PhD.	
Členovia: Milan Sýkora, MUDr. Alica Buzalková, Mgr. Erika Budovičová, Ľubomír Kováč, Bc. Alžbeta Orthová, Hildegarde Radovská, PhDr. Emília Nyitrayová, Ing. Milan Pepich, Mgr. Veronika Cagáňová, Mária Róžová	
Zapisovateľka: Mgr. Jana Polakovičová	

4. Komisia vzdelávania, práce s deťmi a mládežou:	11 členov
Predseda: Ing. Jarmila Podobová	
Členovia: Mgr. Anna Neubauerová, Vlasta Beránková, Mgr. Mária Soláriková, Monika Galbavá, Zuzana Jakušovská, Marián Holica, Alexandra Ličková, Mária Kováčiková - do 19.11.2015, od 19.11.2015 - Alexander Muszela, Anna Siveková, Ingrid Jašková	
Zapisovateľka: Mgr. Jaroslava Maslíková	
5. Komisia kultúry a športu:	11 členov
Predseda: Ing. Martin Radovský	
Členovia: Eduard Straka, Martin Uríček, Mgr. Branislav Čukan, Ing. Ivan Kartáč, Vladislav Horváth, Mgr. Jozef Juriček, Jozef Javúrek, Mjr. Ing. Jozef Tínes, Mária Májová, Katarína Dupkalová	
Zapisovateľka: Lucia Pukačová, Ing. Peter Paulík	
6. Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií funkcionárov mesta:	5 členov
Predseda: Jaroslav Daubner	
Členovia: Michal Hertlík, Bc. Alžbeta Orthová, Ing. Jarmila Podobová, Ing. Rastislav Tomanica	
Zapisovateľka: Jana Grenčíková	

4 Organizačná štruktúra mesta

Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a Štatútu mesta Handlová sú orgánmi mesta mestské zastupiteľstvo (MsZ) a primátor.

Primátor je predstaviteľom mesta a jeho najvyšším výkonným orgánom. Primátor je štatutárnym orgánom mesta. Je volený v priamych voľbách na štvorročné volebné obdobie.

MsZ rozhoduje o všetkých základných otázkach života mesta, ako napr. o hospodárení a nakladaní s majetkom, o rozpočte a jeho zmenách, o emisií komunálnych dlhopisov, prijatí úveru/pôžičky, ručiteľskom záväzku, schvaľuje všeobecne záväzné nariadenia a určuje miestne dane.

MsZ v Handlovej má 19 poslancov, ktorí sú rovnako volení v priamych voľbách na štvorročné funkčné obdobie. Zo svojich členov MsZ volí 6 členov mestskej rady a členov komisií MsZ. Jednotlivé komisie MsZ sú iniciatívnymi, výkonnými, poradnými a kontrolnými orgánmi MsZ zloženými z poslancov a občanov mesta, zvolených MsZ.

MsZ v Handlovej zriadilo vo volebnom období 2014 – 2018 šesť stálych komisií. V roku 2014 bol do funkcie primátora mesta do konca štvorročného volebného cyklu zvolený Ing. Rudolf Podoba. Primátor poveril svojím zastupovaním Dušana Klasa.

Funkciu prednostu mestského úradu zastáva Ing. Jozef Tonhauser.

Schéma č. 1: Usporiadanie výkonnej a legislatívnej zložky v samospráve

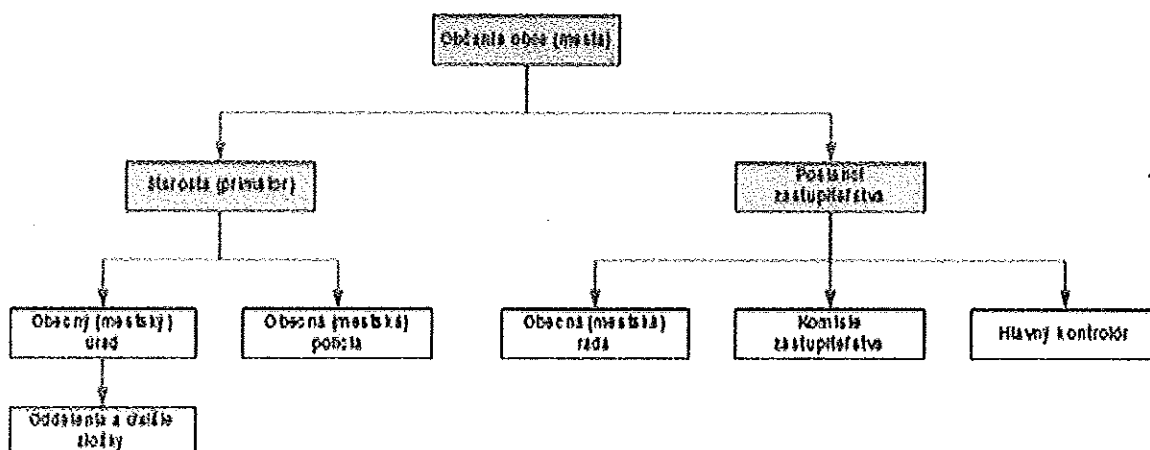


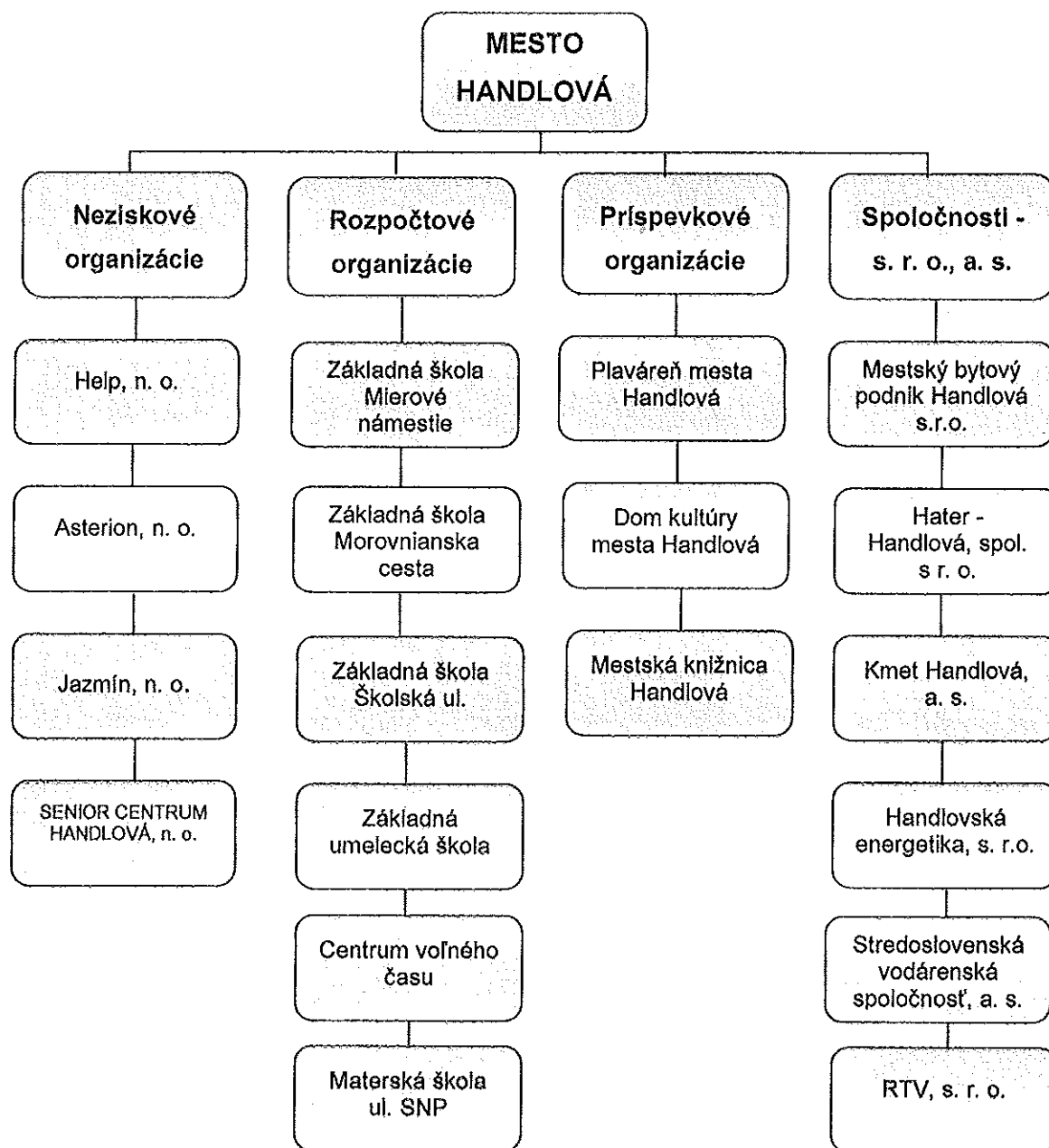
Schéma č. 2: Organizačná schéma mestského úradu a Spoločného úradu v Handlovej



10

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Handlová je 6 rozpočtových organizácií so zameraním na výchovno – vzdelávací proces, 3 príspevkové organizácie, v zakladateľskej pôsobnosti sú 4 neziskové organizácie a 2 obchodné spoločnosti so 100% majetkovou účasťou mesta.

Schéma č. 3: Prehľad organizácií, ktoré mesto založilo, zriadilo, príj. v ktorých má svoju majetkovú účasť



4.2 Rozpočtové organizácie zriadené mestom

Tabuľka č. 3 - 8: Rozpočtové organizácie mesta

Názov organizácie:	Základná škola, Morovnianska cesta 1866/55, Handlová
Sídlo:	Morovnianska cesta 1866/55, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Mgr. Elena Šoltysová, riaditeľka školy
Základná činnosť:	Základné vzdelávanie
IČO:	31201784
Telefón:	046/5475 541, 046/5476 498, 046/5475 275
E-mail:	zsmcha.e@gmail.com
Webová stránka:	www.zsmchandlova.edupage.org
Hodnota majetku k 31.12.2015:	2 161 526,48 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	- 3 695,27 €

Názov organizácie:	Základná škola, Mierové námestie 255/27, Handlová
Sídlo:	Mierové námestie 255/27, 972 51 Handlová,
Štatutárny zástupca:	Mgr. Iveta Jakubová, riaditeľka školy
Základná činnosť:	Základné vzdelávanie
IČO:	36126926
Telefón:	046/5477 111
E-mail:	zsmnh@zsmierha.edu.sk
Webová stránka:	www.zsmnha.edupage.org.
Hodnota majetku k 31.12.2015:	1 828 067,93 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	- 3 138,52 €

Názov organizácie:	Základná škola, Školská 526/53, Handlová
Sídlo:	Školská 526/53, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Mgr. Ľudmila Pogádlová, riaditeľka školy
Základná činnosť:	Základné vzdelávanie
IČO:	31201768
Telefón:	046/5475 397
E-mail:	zsskolha@gmail.com
Webová stránka:	www.zsskolska.sk
Hodnota majetku k 31.12.2015:	380 989,84 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 2 635,30 €

Názov organizácie:	Centrum voľného času
Sídlo:	Námestie baníkov 3, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Mgr. Mária Soláriková, riaditeľka
Základná činnosť:	CVČ zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí a mládeže do 30 rokov a pomáha im tak utvárať návyky k zmysluplnému využívaniu voľného času.
IČO:	36126870
Telefón:	046/5475 377, 0918 525 035
E-mail:	cvchandlova@gmail.com
Webová stránka:	www.handlova.sk
Hodnota majetku k 31.12.2015:	81 731,68 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 543,78 €

Názov organizácie:	Základná umelecká škola v Handlovej
Sídlo:	Poštová 58, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Valéria Ferčáková, riaditeľka školy
Základná činnosť:	Umelecké školstvo
IČO:	36126845
Telefón:	0915 771 102
E-mail:	zuskaha@gmail.com
Webová stránka:	www.zusha.estranky.sk
Hodnota majetku k 31.12.2015:	649 518,86 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 4 049,52 €

Názov organizácie:	Materská škola, Ul. SNP 27, Handlová
Sídlo:	Ul. SNP 27, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Mgr. Marcela Jakubíková, riaditeľka školy
Základná činnosť:	Zabezpečenie výchovy a vzdelávanie detí v predškolskom veku prostredníctvom Školského vzdelávacieho programu, ktorý poskytuje predprimárne vzdelávanie
IČO:	42141303
Telefón:	046/5475 835, 0917655 525
E-mail:	mssnp@handlova.sk
Webová stránka:	www.handlova.sk
Hodnota majetku k 31.12.2015:	840 291,28 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 7 062,53 €

4.3 Príspevkové organizácie zriadené mestom

Tabuľka č. 9 - 11: Príspevkové organizácie mesta

Názov organizácie:	Plaváreň Handlová
Sídlo:	Ul. 1. mája 99, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Mgr. Vladislav Šúr, vedúci plavárne
Základná činnosť:	Plaváreň Handlová je verejná športová-relaxačná organizácia mesta, ktorá poskytuje služby obyvateľom mesta Handlová, organizáciám, školám, športovým klubom a širokej verejnosti. Plní úlohu rozvoja cestovného ruchu v meste Handlová. Predmetom hlavnej činnosti je : a) Prevádzka plaveckého 25m bazénu a detského bazénu, b) Prevádzka viacerých druhov sáun (fínska sauna, parná sauna, infrasauna) c) Masáže (klasická, reflexná, bankovanie) d) Solárium e) Využitie priestorov pre rôzne druhy športu Nájom nebytových priestorov
IČO:	36131857
Telefón:	046/5475 736
E-mail:	plavarenha@mail.t-com.sk; plavarenek@mail.t-com.sk
Webová stránka:	www.handlova.sk
Hodnota majetku k 31.12.2015:	1 657 207,91 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 23 963,22 €

Názov organizácie:	Dom kultúry mesta Handlová
Sídlo:	Námestie baníkov 3, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Mgr. Jarmila Žiškova, riaditeľka
Základná činnosť:	Zabezpečovať kultúru v meste
IČO:	00516465
Telefón:	046/5475 439
E-mail:	jarmila.ziskova@mail.t-com.sk
Webová stránka:	www.dk.handlova.sk
Hodnota majetku k 31.12.2015:	481 667,69 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	-13 002,19 €

Názov organizácie:	Mestská knižnica Handlová
Sídlo:	Námestie baníkov 3, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Mgr. Daniela Mikulášová, riaditeľka
Základná činnosť:	Knižnično – informačná činnosť
IČO:	17061563
Telefón:	046/5475 449, 0907 991 605
E-mail:	knižnicaha@szm.sk; daniela.mikulas@gmail.com
Webová stránka:	web.handlova.sk/web/mk/
Hodnota majetku k 31.12.2015:	215 486,97 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 1 198,34 €

4.4 Neziskové organizácie založené mestom

Tabuľka č. 12 - 15: Neziskové organizácie mesta

Názov organizácie:	Help, n.o.
Sídlo:	Námestie baníkov 7, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Mgr. Dana Kmeťová, riaditeľka
Základná činnosť:	Poskytovanie všeobecne prospešných služieb v oblasti podpory zamestnanosti a vzdelávanie
IČO:	36119881
Telefón:	0906 884 813
E-mail:	kmetova@handlova.sk
Webová stránka:	www.helpha.szm.com
Hodnota majetku k 31.12.2015:	74 236,95 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 673,11 €

Názov organizácie:	Jazmín, n. o.
Sídlo:	F. Nádaždyho 4, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Mgr. Viera Mrázová, riaditeľka
Základná činnosť:	Poskytovanie sociálnych služieb
IČO:	36119652
Telefón:	046/5198 530
E-mail:	jazmin.mrazova@stonline.sk
Webová stránka:	www.jazminhandlova.sk
Hodnota majetku k 31.12.2015:	146 498,11 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 243,67 €

Názov organizácie:	Asterion, n. o.
Sídlo:	Námestie baníkov 5, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Vladislav Horváth, riaditeľ
Základná činnosť:	Poradenské služby, starostlivosť o podnikateľov umiestnených v PI
IČO:	37923358
Telefón:	046/5444 013
E-mail:	sekretariatasterion@gmail.com
Webová stránka:	www.inkubatorhandlova.sk
Hodnota majetku k 31.12.2015:	6 498,11 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 49,24 €

Názov organizácie:	SENIOR CENTRUM HANDLOVÁ, n. o.
Sídlo:	Márie Krššákovej č. 1, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	PhDr. Emília Nyitrayová, riaditeľka
Základná činnosť:	Poskytovanie všeobecne prospešných služieb starším osobám a osobám so zdravotným postihnutím
IČO:	45741191
Telefón:	046/5450 458
E-mail:	riaditel@seniorcentrum.handlova.sk
Webová stránka:	www.seniorcentrum.handlova.sk
Hodnota majetku k 31.12.2015:	95 009,60 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 9 571,78 €

4.5 Obchodné spoločnosti so 100% - nou majetkovou účasťou mesta

Tabuľka č. 16 - 17: Mestské obchodné spoločnosti

Názov organizácie:	HATER – HANDLOVÁ spol. s r.o.
Sídlo:	Potočná č. 20, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Ing. Blažej Litva, konateľ spoločnosti
Základná činnosť:	Podnikanie v oblasti odpadového hospodárstva, zvoz odpadu, údržba komunikácií, separácia druhotných surovín, starostlivosť o zeleň.
IČO:	31633765
Telefón:	046/5477 004, 046/5472 227
E-mail:	hater@nexta.sk , mholeinova@nexta.sk

Webová stránka:	www.hatersro.sk
Hodnota majetku k 31.12.2015:	2 625 956,00 €
Výška vlastného imania:	485 345,00 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 5 153,00 €

Názov organizácie:	Mestský bytový podnik Handlová s. r. o.
Sídlo:	Pekárska 16, 972 51 Handlová
Štatutárny zástupca:	Ing. Rudolf Vlk, konateľ spoločnosti
Základná činnosť:	Správa bytového a nebytového fondu
IČO:	36851442
Telefón:	046/5475 937
E-mail:	podatelna@msbp-ha.sk
Webová stránka:	www.msbp-ha.sk
Hodnota majetku k 31.12.2015:	4 288 444,00 €
Výška vlastného imania:	46 806,00 €
Výsledok hospodárenia za rok 2015:	+ 1 620,42 €

5 Poslanie, vízie, ciele

Poslaním samosprávy je zodpovednosť za správu a rozvoj územia, ktorá vedie v konečnom dôsledku k spokojnosti občanov, ktorí v ňom žijú. Strednodobá vízia mesta je stať sa moderným a čistým so spokojnými občanmi, s vybudovanou infraštruktúrou, s podmienkami pre oddych, s rozvinutými službami a atraktívnymi zaujímavosťami pre všetky vekové kategórie, či už domácich občanov alebo návštevníkov. Cieľom mesta je na základe komplexnej analýzy identifikovať rozvojové potreby a stanoviť stratégiu pre rôzne oblasti života, aby bol zabezpečený hospodársky a sociálny rozvoj územia. Je potrebné sústrediť sa predovšetkým na investície, rozvoj podnikania, životné prostredie, technickú infraštruktúru, ľudské zdroje, voľný čas, občiansku vybavenosť a cestovný ruch. Pozornosť venovať rozvoju mesta, bývania v ňom, skvalitňovaniu, rozvíjaniu vzdelávania, služieb a športu. Na realizáciu cieľov nevyhnutne vytvárať siete úzkej spolupráce a partnerstvá, ktoré prispievajú k ich napĺňaniu a v konečnom dôsledku k spokojnosti občanov.

6 Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

6.1 Geografické údaje

Mesto Handlová administratívne patrí do Trenčianskeho kraja, do okresu Prievidza a historického regiónu Horná Nitra. Je druhým najväčším mestom regiónu Horná Nitra, má rozlohu 85,55 km². Severovýchodne je vzdialené 198 km od hlavného mesta Bratislava, od krajského mesta Trenčín 79 km a od okresného mesta Prievidza je to 17 km. Mesto Handlová leží uprostred Handlovskej kotliny, ktorá patrí do sústavy hornonitrianskych kotlín približne 10 km od geometrického stredu Európy v nadmorskej výške 420 m n. m. Na severovýchode ohraničuje Handlovskú kotlinu južná časť kryštálicko-druhohorného pohoria Žiar. Na východe a juhovýchode, približne od údolia hraničného potoka a Rematy po hradskú z Handlovej miestnej časti Nová Lehota kotlinu lemujú tret'ohorné sopečné Kremnické vrchy a na juhozápade a západe takisto tret'ohorné sopečné pohorie Vtáčnik. Na celom území prevláda podhorská a horská karpatská fauna a flóra, teplomilné druhy sa vyskytujú len sporadicky. Mestom preteká rieka Handlovka s prítokmi Mlynský potok, Pstruhársky potok a Račí potok, ktorá sa vlieva do rieky Nitry. Handlová susedí s mestami Žiar nad Hronom, Prievidza a s obcami Ráztočno, Jalovec, Chrenovec - Brusno, Lipník, Malá Čausa a Veľká Čausa. Z chránených území a častí prírody horného Ponitria sa v mikroregióne nachádza prírodná rezervácia Biely kameň s dominantným braľnatým vrcholom, ležiacim v katastrálnom území Handlová časť Nová Lehota, taktiež chránené stromy Tis obyčajný (*Taxus baccata*) a Sekvojovec mamutí (*Sequoiadendron giganteum* Lindl.) rastúce pred miestnou farou.

6.2 Demografické údaje

6.2.1 Vývoj počtu obyvateľov

Tabuľka č. 18: Demografický vývoj mesta Handlová k 31. 12. 2015

	Muži	Ženy	Spolu
Počet obyvateľov k 1.1.2015	8 853	8 576	17 429
Narodení	77	67	144
Zomretí	98	90	188
Priťahovaní	82	121	203
Odstaňovaní	136	175	311
Počet obyvateľov k 31.12. 2015 vrátane	8 778	8 499	17 277

V roku 2015 sa demografický vývoj v Handlovej nevyvíjal priaznivo. Kým k 1. januáru 2015 mala Handlová 17 429 obyvateľov (8 853 mužov a 8 576 žien), k 31. decembru 2015 klesol počet obyvateľov na 17 277 obyvateľov, čo je pokles o 152 obyvateľov. Celkom sa v priebehu roka narodilo 144 detí (77 chlapcov a 67 dievčat), zomrelo 188 ľudí (98 mužov a 90 žien). Do Handlovej sa prisťahovalo 203 občanov a odsťahovalo sa 311 obyvateľov.

Hustota obyvateľov:

Hustota osídlenia dosahuje hodnotu takmer 202 obyvateľov/km², čím mesto patrí k ľudnatým a husto osídleným v rámci Slovenska.

6.2.2 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Obyvateľstvo podľa národností (VÝSLEDKY SČÍTANIA OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV v roku 2011, kedy malo mesto Handlová 17 766 obyvateľov).

Tabuľka č. 19: Štruktúra obyvateľstva mesta Handlová podľa národností (SOBD r.2011).

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	8 349	8 499	16 848
Maďarská	43	41	84
Rómska	32	30	62
Rusínska	1	3	4
Ukrajinská	1	5	6
Česká	23	54	77
Nemecká	25	21	46

Poľská	3	3	6
Chorvátska	0	2	2
Srbská	2	0	2
Ruská	4	4	8
Moravská	3	6	9
Bulharská	1	0	1
Iná	21	12	33
Nezistená	310	268	578
Spolu	8 818	8 948	17 766

6.2.3 Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania

Obyvateľstvo mesta Handlová podľa náboženského vyznania (VÝSLEDKY SČÍTANIA OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV v roku 2011).

Tabuľka č.20: Obyvateľstvo mesta Handlová podľa náboženského vyznania (SOBD r.2011).

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	2 820	3 651	6 471
Gréckokatolícka cirkev	17	26	43
Pravoslávna cirkev	5	7	12
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	135	179	314
Reformovaná kresťanská cirkev	12	13	25
Evanjelická cirkev metodistická	16	13	29
Apoštolská cirkev	4	0	4
Starokatolícka cirkev	5	10	15
Bratská jednota baptistov	1	2	3
Cirkev československá husitská	7	5	12
Cirkev adventistov siedmeho dňa	0	1	1
Kresťanské zbory	29	38	67
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	2	0	2
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	36	65	101
Novoapoštolská cirkev	1	0	1
Bahájske spoločenstvo	2	1	3
Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní	4	5	9
Bez vyznania	4 062	3 614	7 676
Iné	48	49	97
Nezistené	1 612	1 269	2 881
Spolu	8 818	8 948	17 766

6.3 Ekonomické údaje

Tabuľka č. 21: Porovnanie vývoja nezamestnanosti v meste Handlová k 31. 12. 2014 a k 31.12. 2015 (ÚPSVR).

Uchádzači o zamestnanie (UoZ)	K 31.12.2014	K 31.12.2015
Celkový počet UoZ:	1 354	1 274
Z toho: muži	597	586
ženy	757	688
Počet UoZ podľa vzdelania:		
- základné /neukončené základné	405	375
- NSO, SO, ÚSO, ÚSV, VO	865	818
- vysokoškolské 1., 2., 3. stupňa	84	80
- neurčené	0	1
Počet UoZ podľa veku:		
- menej ako 25 rokov	259	196
- 25 - 54 rokov	932	897
- 55 rokov a viac	163	181
Počet UoZ podľa dĺžky evidencie:		
- menej ak 7 mesiacov	404	390
- 7 - 12 mesiacov	238	200
- 13 – 24 mesiacov	232	236
- 25 – 48 mesiacov	266	215
- 48 mesiacov a viac	214	233

Tabuľka č. 22: Porovnanie vývoja nezamestnanosti v okrese Prievidza k 31.12.2014 a k 31.12.2015 (UPSVar).

Uchádzači o zamestnanie (UoZ)	K 31.12.2014	K 31.12.2015
Celkový počet UoZ:	9 623	8 097
Z toho: muži	4 600	3 712
ženy	5 023	4 385
Počet UoZ podľa vzdelania:		
- základné /neukončené základné	1 804	1 474
- NSO, SO, ÚSO, ÚSV, VO	6 887	5 774
- vysokoškolské 1., 2., 3. stupňa	932	836
- neurčené	0	13
Počet UoZ podľa veku:		
- menej ako 25 rokov	1 734	1 204
- 25 - 54 rokov	6 516	5 662
- 55 rokov a viac	1 373	1 231
Počet UoZ podľa dĺžky evidencie:		
- menej ak 7 mesiacov	3 049	2 611

- 7 - 12 mesiacov	1 756	1 412
- 13 – 24 mesiacov	1 709	1 325
- 25 – 48 mesiacov	1 774	1 345
- 48 mesiacov a viac	1 335	1 404
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	68 846	69 707
Miera nezamestnanosti	13,98%	11,62 %
Miera evidovanej nezamestnanosti	12,47%	10,37 %

Mesto Handlová aj v roku 2015 aktívne pomáhalo nezamestnaným uchádzačom o zamestnanie (UoZ) využívaním možností, ktoré poskytoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVR) v rámci zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Bolo podpísaných niekoľko dohôd prostredníctvom ktorých sme UoZ zamestnali na dobrovoľnícku a aktivačnú činnosť.

Tabuľka č. 23: § 52a zákona č. 5/2001 Z. z. o službách zamestnanosti (dobrovoľnícka činnosť).

Dobrovoľnícka služba	Číslo dohody	Obdobie	Počet UoZ
	41/§ 52a/2015	1.1.2015 – 30. 06. 2015	4
	61/§52a/2015	01.07.2015 - 31.12.2015	7
	89/§ 52a/2015	1.12.2015 – 31.05.2016	12

Do prvých dvoch dohôd boli zaradení UoZ, ktorí vykonávali pomocných koordinátorov aktivačných pracovníkov. Pomáhali pri zabezpečovaní a koordinovaní verejnoprospešných prác, operatívne riešili situácie v teréne a pri plnení svojich povinností získali organizačné a komunikačné zručnosti.

V tretej dohode boli zaradení UoZ, ktorí pomáhali pri starostlivosti o osoby, odkázané na starostlivosť iných osôb a pomáhali pri zabezpečovaní sociálnych služieb.

Tabuľka č. 24: § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti (aktivačná činnosť).

Aktivačná činnosť	Číslo dohody	Obdobie	Počet UoZ
	37/ §52/2014	1.9.2014 – 28.2.2015	87
	15/12/052/11	1.3.2015 – 31.8.2015	66
	15/12/052/218	1.9.2015 – 29.2.2016	50

Do dohôd boli zaradení UoZ, ktorí pomáhali pri zlepšovaní sociálnych podmienok, pri tvorbe, ochrane, udržiavaní a zlepšovaní životného prostredia v meste. UoZ v rámci svojho zaradenia vykonávali výkopové práce, čistili verejné priestranstvá, komunikácie a chodníky, pracovali na údržbe mestských budov, detských ihrísk, športovísk, parkov pomáhali pri opatrovateľských službách a vykonávali pomocné práce v mestských organizáciách.

Mesto poskytovalo možnosti vykonávať aj menšie obecné služby v rámci zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi. Na rok 2015 mesto podpísalo dohodu s ÚPSVR v súlade s § 10 ods. 3 a nasl. zákona o pomoci v hmotnej núdzi, v rámci ktorej si dlhodobo nezamestnaní UoZ odpracovávali dávku v hmotnej núdzi v rozsahu 32 hodín mesačne. A v súlade s § 12 ods. 3 písm. b) bod 4 toho istého zákona mesto podpísalo dohodu s ÚPSVR určenú na podporu udržiavania pracovných návykov UoZ, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a to v rozsahu 80 hodín mesačne.

Tabuľka č. 25: § 10 a § 12 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (menšie obecné práce).

Menšie obecné služby	Číslo dohody	Obdobie	Počet UoZ
	15/12/010/43	2.1.2015 – 31.12.2015	max. 200
	15//§12/2015	2.1.2015 – 31.12.2015	max. 150

Tabuľka č. 26: Skutočný počet UoZ, ktorí vykonávali menšie obecné v súlade s § 12 ods. 3 písm. b) bod 4 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi

Skutočný počet UoZ	január	80
	február	92
	marec	105
	apríl	104
	máj	103
	jún	98
	júl	105
	august	77
	september	74
	október	72
	november	61
	december	66

Mesto Handlová využilo štatút chránenej dielne na mestskej polícii, na základe ktorého sa v roku 2015 zamestnávali 3 operátori kamerového systému so zdravotným postihnutím na čiastočný pracovný úväzok s čiastočnou refundáciou ich miezd ÚPSVR. Od 02.12.2015 sa rozšíril počet pracovných miest v chránenej dielni na štyroch zamestnancov. Dom kultúry má tiež chránenú dielňu, kde pracuje 5 zamestnancov na pozíciách administratívny pracovník a vrátnik.

Nezisková organizácia Jazmín realizovala aj v roku 2015 projekt dobrovoľníckej práce prostredníctvom uzatvorenej dohody s ÚPSVaR v Prievidzi. V polročných intervaloch sa na aktivačných prácach vystriedalo celkom 27 dobrovoľníkov, ktorí odpracovali v prospech neziskovej organizácie 8 571 hodín. UoZ vykonávajú dobrovoľnícku činnosť v rozsahu 20 hodín týždenne, pričom sú nápomocní pri zabezpečovaní prevádzky n.o. a pri obsluhových činnostiach zdravotne postihnutým klientom. Ďalším projektom bola realizácia aktivácie dlhodobo nezamestnaných v zmysle dohody s ÚPSVaR dohodu uzatvorenú podľa §10 ods. 3, ods. 9 a nasl. zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi, čo znamená, že v našom zariadení a blízkom okolí si odpracúvajú dlhodobo nezamestnaní dávku v hmotnej núdzi - 32 hodín mesačne. V roku 2015 to bolo 6 UoZ. Jazmín n.o. prevádzkuje chránenú dielňu so 6 zamestnancami a od augusta 2015 aj s 1 asistentom zdravotne postihnutého zamestnanca. ZŤP pracujú na vrátnici neziskovej organizácie.

Všeobecne prospešné služby v oblasti podpory zamestnanosti poskytovala v r. 2015 rovnako ako v predchádzajúcich rokoch mestská nezisková organizácia Help, n. o. Hlavnou aktivitou je individuálne poradenstvo pre nezamestnaných občanov a vzdelávanie. Bezplatné poradenstvo, poskytovali prostredníctvom dobrovoľníckej služby (2 UoZ). Dobrovoľníci pomáhali najmä pri hľadaní práce, spracovaní životopisov, žiadostí a motivačných listov, pri príprave na pracovný pohovor, získavaní základných zručností práce na PC, tiež pri sprostredkovaní vzdelávania. Počas roka 2015 bolo poskytnuté poradenstvo 87 nezamestnaným občanom.

Senior centrum Handlová, n.o. od 1.7. 2015 do 31.12. 2015 cez ÚPSVR v rámci aktívneho opatrenia trhu práce získalo finančné príspevky na vykonávanie aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby pre 4 UoZ: v stravovacej prevádzke, na úseku upratovania a na úseku opatrovania (2 UoZ). V roku 2015 vykonávali v Senior centre 2 dobrovoľníci - seniori pravidelnú (1x týždenne, v rozsahu 1-2 hodín) aktivačnú a podpornú činnosť pre klientov n. o.: vedenie speváckeho súboru „Hviezdičky“ a doprovod a spoločnosť pri začleňovaní klientov do komunity.

6.4 Symboly obce

Znak (erb) mesta je odvodený od hlavnej patrónky mesta, ktorej bol zasvätený gotický kostol zo začiatku 15. storočia – svätej Kataríny Alexandrijskej, ktorá sa niekedy stotožňuje s cisárovnou Maximinou (307 – 313), kresťankou vyhnanou z egyptskej Alexandrie. Stredoveká legenda o nej hovorí: Raz stretla Katarína v lese pustovníka, ktorému sa zverila, že si vezme za manžela len toho, kto bude urodzenejší, bohatší, krajší a múdrejší ako ona. Vtedy jej povedal pustovník o kráľovi kráľov – Ježišovi Kristovi. Katarína si od neho vyprosila jeho obrázok a každý večer sa k nemu modlievala. Prosila ho, aby sa s ním smela stretnúť. Raz pri modlitbe videla, že Panna Mária sa na ňu pozerá, no Ježiš sa od nej odvracia. Na jej otázku odpovedal: „Katarína sa stane mojou nevestou až po krste“. A tak zavčas rána bežala Katarína do lesa k pustovníkovi, ktorý ju láskavo oslovil: „Prijmi odo mňa tento prsteň, Katarína, nevesta moja, ako prísľub svojho spasenia. Veľmi budeš trpieť, ale dostane sa ti nebeskej odplaty“.

Za prenasledovania kresťanov predstúpila Katarína pred cisára a smelo s ním diskutovala. Cisár si povedal, že múdru a vznešenú kráľovnú nepošle na smrť ako ostatných kresťanov, ale že bude lepšie premôcť ju v učenej dišpute ako na mučidlách. Päťdesiat mudrcov z celej ríše prišlo na jeho výzvu do Alexandrie, aby v múdrosti súperili s osemnásťročnou dievčinou. Jej sa v noci zjavil anjel, hovoriac: „Učenci ťa neprehádajú, ale spolu s tebou prelejú krv pre Krista“. A skutočne. Po dišpute predstúpili učenci pred cisára a povedali mu, že veru nie oni, ale ona ich presvedčila tak, že sa stali kresťanmi. Rozhnevaný vladár dal všetkých päťdesiatich upáliť na hranici uprostred mesta.

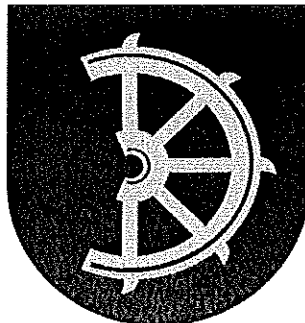
Aj Katarínu uvrhli do žalára, bičovali, hladom morili a mučili. Poviažali ju medzi štyri kolesá s ostrými píľami, klinecami a nožmi, no vtedy sa zjavil anjel a kolesá sa roztrieštili. Úlomky z nich pobili štyri tisícky okolo stojacich pohanov. Napokon Katarínu sťali mečom. Z jej tela vyteklo namiesto krvi mlieko. Anjeli hneď vzali jej telo na horu Sinaj a z jej kostí dodnes tečie zázračný olej, čo lieči všetky choroby.

Jadro práve tejto dávnej legendy je vystihnuté i v mestskom erbe Handlovej. Vidíme na ňom svätú Katarínu s mečom (znak jej mučeníckej smrti, nie bojový symbol meča), na štíte je symbol kolesa, na ktorom ju mučili.

Mesto Handlová má zaregistrované v heraldickom registri SR (Odpisy z listiny Heraldickej komisie Slovenskej republiky nájdete aj na www.handlova.sk) dva erby pod signatúrou H-1/91 z 20.3.2000, ktoré sú presne definované nasledovne:

Malý erb – v čiernom štíte ľavá zlatá polovica kolesa sv. Kataríny.

Obrázok č. 1: Malý erb mesta Handlová



Veľký erb - za štítom na striebornom polmesiaci stojaca čiernovlasá, korunovaná zlatonimbá sv. Katarína v červenom rúchu a červenom zlatom podšitom plášti v pravici so strieborným mečom.

Obrázok č. 2: Veľký erb mesta Handlová



POZNÁMKA: Pravidlá Heraldiky pripúšťajú doplniť erb mesta o názov mesta. V Grafickom manuáli je rozpracovaný aj veľký erb mesta doplnený o názov mesta ako je zobrazený vyššie.

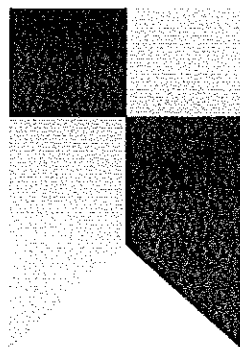
Zákon č. 369/1990 o obecnom zriadení v z. n. p. priznal mestám na Slovensku právo používať pri výkone samosprávy erb mesta, pečať mesta, vlajku mesta a mestské insígnie. Mesto, ktoré má vlastné symboly, je povinné ich používať pri výkone samosprávy. Symboly mesta sú erb mesta, vlajka mesta, pečať mesta, prípadne aj znelka obce. Právnické osoby a fyzické osoby môžu používať symboly obce len so súhlasom obce (§1b, ods.1).

Mestské symboly reprezentujú mesto, odzrkadľujú jeho históriu a hodnoty, ktoré vyznáva. Mestský erb, vlajka mesta, pečať mesta a mestské insígnie zohrávajú dôležitú úlohu pri stretnutiach najvyšších funkcionárov, sú neoddeliteľnou súčasťou mnohých ustanovizní. Už desaťročia patrí symbolom miest a obcí čestné miesto v spoločnosti.

Mestské zastupiteľstvo mesta Handlová schválilo dňa 31.10.2013 Všeobecne záväzné nariadenie mesta Handlová č. 7/2011 (ďalej len VZN) o mestských symboloch. Neoddeliteľnou súčasťou VZN č.7/2013 je Grafický manuál, ktorého cieľom je definovať presné vyobrazenie symbolov mesta ako aj ich následné využitie v korešpondenčnom styku a pri ďalších príležitostiach (propagačné materiály, výroba erbov, vlajok a pod). Všetky súbory (monochromatické prevedenie, formáty vhodné na tlač a výrobu symbolov mesta) sú v úschove na CD u primátora mesta. Cieľom VZN je, aby každý Handlovčan, hrdý na svoje mesto vedel, ako symboly mesta vyzerajú a pre svoje potreby ich mohol použiť v správnej podobe, avšak so zreteľom na to, že symboly mesta (mestská vlajka, pečať a erb) by mali mať každý v úcte.

Vlajka mesta je žltá-čierna, pomer strán je 2:3, lastovičí chvost siaha do jednej tretiny, vytvorený v roku 1970 a upravený v roku 1991.

Obrázok č. 3: Vlajka mesta Handlová



Pečať mesta tvorí postava sv. Kataríny Alexandrijskej prevzatá zo znaku mesta, držiaca erb mesta a nápis Mesto Handlová v tvare veľkých písmen.

Obrázok č. 4: Pečať mesta Handlová



6.5 Logo obce

Mesto Handlová sa prezentuje prostredníctvom symbolov mesta a nemá zadefinované logo mesta.

6.6 História obce

Koncom druhohôr a začiatkom treťohôr sa usadené horniny zvrásnením vyzdvihli nad hladinu mora. Takto vzniklo pohorie Žiar. More ustúpilo a celá oblasť sa stala morskou zátokou. V starších treťohorách nasledoval pokles terénu a nové zaplavenie teplým morom. Dôkazom sú objavené zvyšky morských živočíchov pri Veľkej Čause a v Chrenovci - Brusne (časť Brusno). More opäť na dlhý čas ustúpilo, ale na začiatku mladších treťohôr túto oblasť znovu zalialo tentokrát tzv. burdigalské more. Na toto tvrdenie máme opäť dôkazy v piesčitých usadeninách vo Veľkej i Malej Čause (ulitníky, lastúrníky). V ílovitých usadeninách vo Veľkej Čause sa našli aj zvyšky rýb – zuby žraloka, ale i odťažky teplomilných subtropických rastlín (škorícovník, figovník, vavrín). Aj toto more ustúpilo súši.

Históriu mesta začali písať nemeckí kolonisti, ktorí v 13. a 14. storočí začali osídľovať naše územia. Osídlenie stredného Slovenska nemeckými osídlencami podnietili uhorskí králi, aby rozvíjali ťažbu nerastného bohatstva.

Mesto Handlová vzniklo zakladajúcou listinou kráľa Ľudovíta I. zo dňa 8. marca 1376, v ktorej dovolil osadníkovi Henrichovi Krickerovi (Chrikeer) založiť na mieste zvanom Krásny Les (Seperdeo Vita) stálu osadu. Spolu s Krickerom prišlo z Kremnice asi 200 nemeckých rodín. Podľa zakladateľovho mena sa v nemčine Handlová dodnes nazýva Krickerhau alebo Krikerhau. Tento názov sa dodnes v nemeckom jazyku používa. Je to príklad šoltýskej kolonizácie typickej pre oblasť Hornej Nitry, kde sa usídlilo nemecky hovoriace obyvateľstvo označované neskôr ako Karpatskí Nemci. Nemecké obyvateľstvo sa venovalo prevažne poľnohospodárstvu a pastierstvu. Obec získala v roku 1839 od cisára Ferdinanda I. mestské práva a právo organizovať štyri jarmoky v roku. Prvé záznamy o výskyte hnedého uhlia v oblasti pochádzajú z roku 1784. Uhlie sa spočiatku dolovalo pre potreby Bojnického zámku a súčasná priemyselná ťažba má nepretržitú tradíciu od roku 1909.

Po skončení II. svetovej vojny sa zmenilo i zloženie obyvateľstva. Kým v roku 1943 malo mesto 12 800 obyvateľov, po roku 1945 ich počet klesol na 4 000, v dôsledku vysťahovania sa väčšej časti pôvodných obyvateľov do Nemecka. 11. decembra 1960 sa začal na juhovýchodnom okraji mesta vyvíjať katastrofický zosuv, ktorý do 30. mája 1961 postupne zničil 150 domov, poškodil 2 km úsek cesty, vodovod a elektrické vedenie. Dnes tvoria sídelnú štruktúru mesta Handlová aj pôvodne samostatné obce Morovno (prvá zmienka 1553) a Nová Lehota (prvá zmienka 1487), pripojené v roku 1976. Krásna parková výzdoba vyniesla mestu Handlová titul „Mesto kvetov“.

6.6.1 Handlová na časovej priamke

750 – 450 p. n. l. (nálezy – dôkazy osídlenia regiónu už v praveku)

Unikátny nález medených nástrojov z neskorej doby kamennej, bronzové nálezy s miskou (unikát v Karpatskej kotline), pohrebisko ľudu lužickej kultúry – dôkaz osídlenia Handlovej a okolia už v praveku.

8. 3. 1376 - právne založenie mesta Handlová

Ľudovít I. Veľký vydal zakladajúcu listinu pre šoltýsa Henricha, nazývaného Chricker (Kricker), ktorý sem priviedol iných kolonistov z okolia Kremnice a na mieste Krásny les (Seperdeo) založil osadu. Obec patrila k bojnickému panstvu. Bola výrazne poľnohospodárska.

1599 - spustošená vpádmi Turkov

Počas vpádu Turkov do Uhorska bola Handlová spustošená a vypálená. Z pôvodného kostola zostali len múry. Tých, ktorí nestihli alebo nevládali ujsť do hôr, povraždili. Situácia sa

zopakovala v r. 1680. Turecké vojská rozbúrali kostol; škoda dosiahla 9 000 zlatých. V roku 1682 odviekli Turci 120 ľudí do zajatia, v roku 1684 vypálili 44 domov.

1696 – zariadenie majera

Vlastníctvo prešlo z formy dedičných richtárov – Goldbergerovcov (v inom prameni podoba priezviska Golerger) na formu majera – najmä v okrajových častiach obce. V areáli majera boli napr. sýpka s tromi podlažiami (16 000 meríc obilia) a panský pivovar.

1831 – vypukla cholera

Epidémia cholery zasiahla celé Uhorsko. V obci v tomto roku na choleru zomrelo 203 osôb (1/12 obyvateľstva).

2. štvrtina 19. storočia – výrazná rekonštrukcia Handlovej

Osídľujú sa spustošené usadlosti, začína sa intenzívny rozvoj remesiel.

27. 3. 1839 – udelenie jarmočných práv a titul mestečka (oppidum)

Obec získala od kráľa Ferdinanda I. titul mestečko (oppidum) a s ním i možnosť usporiadať štyri jarmoky do roka.

1871 – gróf Pálffy získava kutacie právo

Gróf Pálffy získal kutacie právo pod celým handlovským chotárom. V „priateľskej dohode“ z roku 1874 si Handlovčania neuvedomili význam uhlia. Spor o kutacie právo Pálffy v roku 1907 vyhral.

1. júl 1909 – začiatok priemyselnej ťažby uhlia

27. mája 1909 – ustanovujúce zhromaždenie Západouhorskej kamennouhoľnej účastinnej spoločnosti – začiatok priemyselnej ťažby uhlia v obci.

1909 - 1917 - Banícka kolónia

Pre baníkov boli postupne vybudované byty v lokalite označenej ako Banícka kolónia, ktorú vystavali v rokoch 1909 - 1917. Komplexne bola dobudovaná v roku 1930.

15.2.1913 - slávnostné otvorenie železničnej trate z Prievidze

Ťažba uhlia podnietila výstavbu železničnej trate z Prievidze. z tohto obdobia pochádza aj viadukt, pričom preklenuje dolinu rieky Handlovky. Najvyšší bod železničného viaduktu je približne 20 m.

1914 – 1918 – 1. svetová vojna (102 obetí z Handlovej)

I. svetová vojna priniesla obeť obyvateľov Handlovej (102 mŕtvych, 23 zajatcov – z nich 3 zomreli v zajatí a 2 nezvestní).

22. 7. 1918 - štrajk baníkov s tragickými následkami

V čase 1. svetovej vojny i veľké sociálne nepokoje. 22. júla 1918 boli smrteľne zranení Mária Vladová, Mária Krššaková, Anton Oswald a Ondrej Majerník (ženy baníkov a baníci).

1939 – 1945 – Handlová a 2. svetová vojna

Z udalostí v období 2. svetovej vojny: 1940 – štrajk handlovských baníkov, otvorený odpor proti fašizmu. 1944 – Handlovská dobrovoľná rota (120 Handlovčanov), v 1. partizánskej brigáde M. R. Štefánika 300 Handlovčanov. Viac ako 200 Handlovčanov odvlečených do koncentračných táborov, vyše 60 sa ich nevrátilo.

3. apríl 1945 – oslobodenie Handlovej spod fašizmu

3. apríla 1945 – 764. strelecký pluk 133. sovietskej divízie s veliteľom Andrejom Vladimirovičom Kozľakovským a jeho zástupcom a majorom Konstantinom Ivanovičom Savinom oslobodil mesto (zahynulo 8 sovietskych, 6 rumunských vojakov a 17 Handlovčanov).

50. - 60. roky – výstavba sídlisk Juh a Sever

Výstavba sídlisk na Ul. 29. augusta, na Mierovom námestí, na Prievidzskej ulici a neskôr na Partizánskej ul. V súvislosti s prílevom zamestnancov bane, nárastom počtu obyvateľov, potreby bytov.

20. 6. 1960 – Handlová mestom

Handlová nadobudla štatút mesta.

1960 – zosuv pôdy – prírodná pohroma

Handlovú postihla prírodná pohroma. Podľa odborníkov sa zosunulo 19 miliónov m³ zeminy. Následky boli obrovské. Zničených bolo 182 domov, poškodilo sa elektrické vedenie, telefónna sieť, prívod vody z časti Nová Lehota. Štátna cesta č. 50 bola posunutá o 18 metrov.

70. roky – výstavba sídliska Morovnianska cesta

Nový projekt sídliska Morovnianska cesta pre novú generáciu Handlovej s komplexnou vybavenosťou (obchodná sieť, zdravotnícke zariadenia, mestská hromadná doprava, sociálna vybavenosť, materská škola, pobočka knižnice, garáže).

1976 – pričlenenie prímestských častí Novej Lehoty a Morovna

Pôvodne samostatné obce sa pričleňujú k mestu 1. 1. 1976.

80. roky – výstavba sídliska Mostná

Komplexná bytová výstavba formou sídliska (panelová zástavba).

90. roky – vznik samosprávy mesta

Realizácia územného plánu rozvoja mesta, vznik súkromných podnikov.

Po roku 1989 nastávajú celospoločenské zmeny. Mení sa vzťah k vlastníctvu. Byty, nehnuteľnosti, podniky prechádzajú do súkromných rúk. Mení sa pomer spoločného a súkromného vlastníctva. Niektoré podniky zanikajú, iné menšie vznikajú. V roku 1993 vzniká samostatná Slovenská republika, mesto má vlastnú samosprávu.

Nová spoločenská situácia, trhový mechanizmus prinášajú nové podmienky. Existuje plán rozvoja mesta. Dominantné je riešenie teplofikácie mesta, náhradná výroba za zaniknuté podniky a podniky v útlme.

10. 08. 2009 - najväčšia banská tragédia v novodobých dejinách baníctva Slovenska

V noci 10.8.2009 boli oficiálne potvrdené informácie, že 20 baníkov a banských záchranárov sa po mimoriadnej tragédii, ktorá sa udiala v dopoludňajších hodinách v Bani Handlová, domov už nevráti. V meste bolo okamžite zriadené Centrum pomoci pozostalým obetí banského nešťastia, aby poskytovalo všetky potrebné informácie a odbornú psychologickú pomoc rodinám obetí. Mesto Handlová zriadilo na základe požiadaviek širokej občianskej verejnosti už 11.8.2009 Konto pomoci pozostalým – verejnú zbierku, ktorej výťažok slúžil ako finančná pomoc deťom obetí banského nešťastia a zároveň bola prejavom spoluúčasti a spolupatričnosti širokej občianskej verejnosti z celého Slovenska, ba i zo zahraničia. Komisia zriadená za účelom transparentného prerozdeľovania finančných prostriedkov, po aktualizácii zoznamu pozostalých detí k 14.12.2009 (22 zaopatrených a 17 nezaopatrených detí, spolu 39), dňa 31.12.2009 zbierku ukončila. Celková výška finančných prostriedkov, ktoré boli prerozdelené z vkladov darcov z Konta pomoci pozostalým predstavovala 140 737, 83 €.

Okrem tejto finančnej pomoci bol pozostalým vyplatený príspevok, ktorý schválilo mesto Handlová vo výške 500 € hneď v prvom týždni po tragédii. Finančne, ale i vecnými darmi prispeli i ďalšie inštitúcie, aby pomohli zmierniť dopad tragickej udalosti v rodinách.

10.8.2009 – deň banskej tragédie sa v meste Handlová navždy zapíše do dejín čiernym písmom.

V roku 2010 bola odhalená pri pamätníku baníkov na Ul.29. augusta Pamätná tabuľa, ktorej autorom je akademický maliar – Handlovčan Rudolf Cigánik.

Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky na svojom rokovaní dňa 26. 10.2010 schválili návrh, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č.241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení neskorších predpisov, na vyhlásenie pamätného dňa - **10. august Deň obetí banských nešťastí**.

Od roku 2011 je tento Pamätný deň v Handlovej pomenovaný ako deň Bielych ruží, aby sa odlíšil od všetkých ostatných pamätných dní v meste. 10. augusta každoročne je pamätník baníkom na Ul. 29. augusta, ktorý si obyvatelia ešte v roku 2009 spontánne zvolili za miesto spomienok, obsypaný bielymi ružami.

15.8.2010 – Povodeň, akú Handlová nezažila

Naše hory, na ktoré sme takí pyšní, 15. augusta 2010 ukázali aj svoju tienistú tvár. Svahy a úbočia nedokázali zadržať nezvyčajné prívally vody a tá sa svojou ničivou silou prehnala našim mestom. Povodňová vlna brala pred zrakmi neveriacich obyvateľov všetko, čo jej stálo v ceste - mosty, komunikácie, domy, autá, zvieratá a nevynechala ani to najcennejšie – ľudský život.

V uvedený deň 15. augusta 2010 o tretej hodine ráno sa nad Handlovou spustila búrka, ktorú sprevádzalo silné hromobitie. Táto búrková činnosť trvala s prestávkami približne do 9-tej hodiny. Nahromadená voda začala ustupovať okolo 15.00 h.

O 14.10 h vyhlásil primátor mesta Ing. Rudolf Podoba 3. stupeň povodňovej aktivity – stav ohrozenia a mimoriadnu situáciu, ktorá trvala v meste takmer tri mesiace do 3.11.2011.

Stručná štatistika škôd: počet zasiahnutých rodinných domov: 206, počet zasiahnutých bytov v obytných domoch: 1, zasiahnuté obytné časti (prízemie): 15, zasiahnutý takmer celý dom: 4.

Počet oficiálne evakuovaných: 1 (matka s tromi deťmi z lokality Horný koniec).

Mesto Handlová spravuje 44 km miestnych komunikácií, z toho 17 km bolo úplne znehodnotených (podmyté, odtrhnutý asfaltový koberec). Boli strhnuté tri mosty pre peších – Na Ul. Mostná, Prievidská – Dolný koniec, Ul.1. mája.

Handlovej sa dostalo obrovskej pomoci od viac ako 450 subjektov, Vojska SR, Úradu vlády i jednotlivcov. Mesto deklarovalo celkovú škodu vo výške 10,5 mil. € a jej niekoľkoročné odstraňovanie.

22.3.2013 – mesto Handlová prevzalo do svojho majetku Vrt RH-1 – Jozef

V minulosti termálne vody v Handlovej boli zistené banskou činnosťou vo východnej banskej šachte, v hĺbke 470 m. Výdatnosť zdrojov dosahuje cca 13 l.s⁻¹ s teplotou 32 °C. Mesto v rámci

geologického zákona zadalo výskumnú úlohu a to hydrogeologický prieskum handlovskej kotliny, ktorý prebiehal v rokoch 2008 až 2010. Súčasťou tejto úlohy bol aj hĺbkový vrt na overenie termálnych vôd. Štátny geologický ústav Dionýza Štúra predložil MŽP SR záverečnú správu, v ktorej vyhodnotil celú túto štátnu úlohu a konštatoval, že geologické dielo, vrt RH-1 splnil svoju úlohu a je pre ministerstvo nepotrebný. V roku 2010 bol výskum (okrem spracovania analýz) ukončený čerpacou skúškou Vrtu RH 1. Slávnostne bol vrt pokrstený vtedajším ministrom ŽP SR Jozefom Medveďom 9.4.2010. Vrt nesie, okrem oficiálneho názvu vrt RH -1, meno Jozef. Parametre vody, ktorá sa našla, boli už v počiatočných analýzach priaznivé. V hĺbke 1201,3 m bola zistená voda s teplotou 37,5 °C a priaznivým chemickým zložením. Liečivá minerálna voda má podobné zloženie ako je v Turčianskych Tepliciach, Chalmovej alebo Kremnici. Zistenie nového zdroja termálnej vody v Handlovej (množstvo vody 15,0 l/s, teplota vody 37,5 °C, priaznivé chemické zloženie vody – kalcio-magnézio-sulfáto-bikarbonátového typu s mineralizáciou 1,073 g/l s malým obsahom H₂S a bez tvorby inkrustu) otvára pre mesto, ale aj pre jeho okolie, nový priestor pre ďalší rozvoj. Termálna voda je veľmi vhodná na využitie v oblasti cestovného ruchu pre rekreačné kúpanie. Jej teplota a chemické zloženie ju radí aj k vodám, ktoré je možné využiť pre balneologické účely. Ak sa v praxi preukáže liečivé vlastnosti VRT-u RH -1, mesto Handlová sa môže stať novým kúpeľným mestom na Slovensku. Termálna voda z vrtu RH-1 predstavuje, na rozdiel od uhlia, obnoviteľný zdroj vody.

27.11.2015 – slávnostné otvorenie nového Námestia baníkov

V období od 18.6.2015 do 31.10.2015 bol realizovaný projekt revitalizácie mestského priestranstva postihnutého povodňami so zámerom zvýšenia konkurencieschopnosti, atraktivity, funkčnosti a posilnenia bezpečnosti, ktorý rieši kompletnú revitalizáciu centrálnej mestskej zóny. Zrekonštruovaná centrálna mestská zóna bola slávnostne otvorená 27.11.2015 na Katarínske dni primátorom mesta a prítomnými poslancami mestského zastupiteľstva, čo bol začiatok spoločenského života na novo zrekonštruovanom Námestí baníkov. Celková hodnota vybudovaného diela zo zdrojov EU, štátneho rozpočtu a spolufinancovaním mesta vo výške 5 % predstavuje 2 175 111,98 €.

6.6.2 Názvy mesta

Najstaršie pomenovanie územia bolo Seperdeo (Krásny les). Podľa mena zakladateľa a prvého richtára obce bola pomenovaná Krickerhäu (Krickerova Lehota). Tento názov sa používal i v rôznych pravopisných a rečových odchýlkach, napr. Krickerhey. Názov Handlová má pôvod

v krstnom mene zakladateľa obce. Meno Heinrich sa používa aj ako Honel, Hanel. Z tohto vzniklo pomenovanie Hanelova Lehota, krátko Hanelová a po úprave Handlová. Ešte v rakúsko-uhorskej monarchii, roku 1911, niesla meno Nyitrabánya (Nitrianska Baňa). Zastupiteľstvo sa prikláňalo i v tomto roku k nemeckému Krickerhau, riaditeľstvo baní používalo maďarský názov Széperdő (Seperdeo). Nakoniec si baňa presadila názov Nyitrabánya. Od roku 1919, po páde monarchie, sa naše mesto opäť nazýva Handlová.

6.7 Pamiatky

Kultúrne pamiatky mesta Handlová chránené zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (§14 ods. 2 písm. e), zákonom č. 130/2005 Z. z. o vojnových hróboch a zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody.

Tabuľka č. 27: Kultúrne pamiatky mesta Handlová.

Kultúrna pamiatka	Miesto	Obdobie
Pamätná tabuľa	špeciálna ZŠ	II. sv. vojna
Náhrobník - zadná časť	mestský cintorín	I. sv. vojna
Náhrobník - predná časť	mestský cintorín	II. sv. vojna
Pamätná tabuľa	budova MsÚ	II. sv. vojna
Pamätník SNP	park na Námestí baníkov	II. sv. vojna
Pamätná tabuľa	pred budovou bane	I. sv. vojna
Pamätná tabuľa	SNP 22	II. sv. vojna
Pamätný dom	SNP 22	II. sv. vojna
Hrob neznámeho vojaka	Rematská cesta-les	neidentifikované
Kostol sv. Kataríny	Nám. baníkov	
Morovno usadlosť	Morovno	neidentifikované
Dom ľudový I.	Morovno	neidentifikované
Dom ľudový II.	Morovno	neidentifikované
Kostol sv. Mikuláš	Nová Lehota	neidentifikované
Sekvoja obrovská	Nová Lehota, fara	1843
Tis obyčajný	Nová Lehota, fara	1843
Pamätník obetiam banských nešťastí	mestský cintorín	1997

Popis niektorých pamiatok v Handlovej (aj mimo evidovaných kultúrnych pamiatok) :

Pamätná tabuľa obetiam banského nešťastia v bani Handlová

z 10.8.2009 na Ul. 29. augusta – inštalovaná 10.8.2010, autor. akademický maliar Rudolf Cigánik.

Pamätná tabuľa na Mestskom úrade Handlová

pamiatka najväčšieho sociálneho štrajku handlovských baníkov z roku 1940.

Pamätné tabule na Špeciálnej základnej škole na Námestí baníkov

Brigitte Irrgangová – martýrka čistoty 20. storočia, Sídlo nemocnice počas SNP.

Pamätník obetiam banských nešťastí na hornej Nitre

bol zapísaný ako národná kultúrna pamiatka rozhodnutím Pamiatkového úradu z 30.8.2010. Koncom augusta 1997 bol na mestskom cintoríne slávnostne odhalený Pamätník obetiam banskej činnosti v Bani Handlová. Autorom diela na počesť 258 baníkov, ktorých životy si za osemdesiat rokov ťažby uhlia v Handlovej vzala baňa, je Handlovčan, majster Ján Procner. Myšlienka, ktorú v sebe nosil dlhé roky sa zhmotnila do výnimočného diela, ktoré bude navždy pripomínať, že život baníka má aj druhú, odvrátenú tvár. V auguste 2007, pri príležitosti v poradí prvých Regionálnych osláv dňa baníkov, bol pamätník rozšírený o nové piliere a v nich pribudli mená baníkov, ktorí zahynuli v Bani Cígeľ a v Bani Nováky. Pamätník získal charakter regionálneho rozmeru tým, že na ňom už bolo vytesaných 444 mien baníkov, ktorí na hornej Nitre prišli o život pri výkone povolania. Po poslednej handlovskej tragédii z 10. augusta 2009 je v týchto mramorových doskách vyrytých 466 mien zosnulých baníkov. Pamätník je jediný svojho druhu na Slovensku.

Rímskokatolícky kostol sv. Kataríny

postavený v gotickom slohu 1357 prešiel renesančnou úpravou v roku 1603 a čiastočnou barokovou prestavbou v roku 1710. Pôvodne mal len jednu loď s polygonálnym uzáverom presbytéria a predstavanú vežu (45 m). Obnovený bol 1603 a 1710 čiastočne barokizovaný. Pre potreby rýchlo rastúceho počtu obyvateľov začiatkom 20. storočia bol rozšírený v roku 1941 priečne postavenou halou nového kostola, so zachovaním veže a presbytéria. Pri prechode frontu bol kostol ťažko poškodený (1945). V pôvodnej orientácii bol obnovený v roku 1958 a najnovšie úpravy sú z roku 1996. Z pôvodného inventára sa zachovali gotické monštrancie z 15. storočia. Vnútorne zariadenie a oltár sú z novších čias. Veža s tromi zvonmi, arkádovým

prechodom a šindľovou baňou patrí k najkrajším na Slovensku. Nachádza sa v centre mesta na Námestí baníkov.

Kaplnka Sedembolestnej panny Márie

prícestná kaplnka s predstavanou vežou, neskoroklasicistická z 2. pol. 19. storočia. V interiéri je ústredná ľudová plastika Piety z čias stavby. Nachádza sa na ľavej strane Prievidzskej ulice – Dolný koniec, výpadovka na Prievidzu.

Kaplnka sv. Jána Nepomuckého

neskorobaroková stavba z 2. polovice 18. storočia v centre mesta na námestí, (na ľavej strane Domu kultúry).

Sekvoja obrovská, tis obyčajný

oba tieto exotické chránené stromy rastú 6 km od centra Handlovej, pred miestnou farou v Novej Lehotě. Sekvoju i tis zasadil v roku 1843 miestny farár Pavol Ambrózy. Výška sekvoje je asi 20 metrov, obvod koruny 20 m a obvod kmeňa 396 cm. Tis je vysoký 9 m, obvod koruny dosahuje 16 m a kmeň má dve časti s obvodmi 150 a 109 cm. Obidva exempláre sú od roku 1975 chránené. Ak navštívite Novú Lehotu, v hlboko položenej dolinke sa stretnete s pôvodnou architektúrou – kamennými domami z konca 19. a začiatku 20. storočia.

Kostol Dobrého pastiera

kamenná stavba s dvoma kaplnkami pochádza z roku 1941. Vnútorne zariadenie je z čias stavby.

Kostol sv. Mikuláša biskupa

v časti Nová Lehota, jednoloďový, barokovo-klasickistický z roku 1785, postavený čiastočne na starších, neskorogotických základoch, písomne doložený v záznamoch z 15. storočia.

Kaplnka sv. Vendelína

v Novej Lehotě, klasickistická stavba z roku 1847, plastika z 19. storočia.

Kaplnka sv. Michala

v miestnej časti Morovno s predstavanou vežou bola postavená v roku 1902, zariadenie kaplnky je z 20. storočia.

Ďalšie pamiatky:

- zoologické a botanické nálezy fauny a flóry z obdobia treťohôr v uhoľných slojoch
- popolnicové pohrebisko ľudu lužickej kultúry z doby bronzovej
- nález pokladu z doby bronzovej
- kamenné domy z 2. polovice 19. storočia
- stavby a zariadenia na ťažbu a úpravu uhlia majú kontinuitu od začiatku 20. storočia

Múzeá a galérie:

- súkromné múzeum a galéria majstra rezbára Jána Procnera, Ul. Gagarinova 14 – ako dlhoročný baník prezentuje svoje drevorezby s banskou tematikou,
- muzeálna expozícia dejín a kultúry Karpatských Nemcov žijúcich v meste Handlová v dome stretávania Karpatských Nemcov - Pamätná izba Heimstube, Ul. Poštová,
- Súkromná umelecká galéria Mgr. Heleny Galbavej - KARPATY Art Gallery, Nám. baníkov 2,
- Slovenské banské múzeum - na Ul. SNP - práce boli dokončené v decembri 2014, expozícia „Cesta uhlia“ privítala svojich prvých návštevníkov 27. apríla 2015. Múzeum prezentuje históriu ťažby hnedého uhlia na Slovensku – v Handlovej, so zameraním na priemyselnú ťažbu v 20. storočí.

Kultúrne pamiatky, historické objekty a turistické pozoruhodnosti:

Historické budovy - Banícka kolónia, Budova fary, Bytovka, Dom rodiny Mayerovských, Dom stretávania karpatských Nemcov, Heraklitový dom, Kamenné domy, Klub dôchodcov, Kultúrny dom, Obytný dom, Robotnícky dom, Robotnícky hotel.

Ostatné stavby - Kamenný most, Kamenné železničné viadukty, Pozostatky vstupnej kamennej brány, Stavby a zariadenia na ťažbu a úpravu uhlia, Železničný viadukt.

Sochy: Busta J. L. Bellu, Sochy anjela strážneho a svätého Jána Nepomuckého v Novej Lehote.

Pamätné tabule - I. svetovej vojny, II. svetovej vojny 1 a 2, B. Irrgangovej, K. Gottwalda, L. Novomeského, Na pamätnom dome z 2. svetovej vojny, Robotnícky dom, Štrajk v roku 1918.

Cintoríny - Bývalý cintorín v baníckej kolónii, Cintorín v Novej Lehote.

Ostatné stavby - Kamenný most, Kamenné železničné viadukty, Pozostatky vstupnej kamennej brány, Stavby a zariadenia na ťažbu a úpravu uhlia, Železničný viadukt.

Prírodné zaujímavosti:

Vrchy a sedlá - Bralova skala/Jazvečia skala (významná pre výskyt dravcov), Guľatý vrch, Sedlo pod Vysokou, Kozie chrbty a Trasľavý vrch.

Skalné útvary - Biely kameň (Biela skala), Veľký Grič (geologicky významné skalné bralá, genofondovo významná lokalita hľadiska výskytu ľalie zlatohlavej (*Lilium martagon*), astry alpínskej (*Aster alpinus*), tisa obyčajného (*Taxus baccata*) a klinčeka peristého (*Dianthus plumarius*), Malý Grič (geologicky zaujímavé sú dominantné skalné útvary).

Doliny - Dolina Remata (prírodné objekty, územia a časti prírody typické z biologicko-krajinárskeho hľadiska s významnými biologickými a estetickými prvkami), Chotárna dolina, Kľacká dolina, Prochotská dolina.

Rieka Handlovka, Lehotský potok - v dolnej časti alúvia sa nachádzajú mokrade miestneho významu.

Vodopád - Spuštíak (PP).

Rybníky - významné z hľadiska výskytu mokradového vtáctva a obojživelníkov - Handlovský rybník, Rybník Konštantín, Rybníky Remata.

Jaskyne - Jaskyňa na Lazoch, Jaskyňa Remata.

Parky - Mestský park (vedľa Námestia baníkov v centre mesta), Nemocničný – Handpark.

Chránené stromy - Sekvoja obrovská v Novej Lehote, Tis pri fare v Novej Lehote.

Ostatné významné stromy - Ľaliovník tulipánokvetý, Lipa malolistá „Krickerova“, Lipa pri kostole svätého Jána Nepomuckého, Lipa zvrchovanosti, Metasekvoja čínska, Sekvoja obrovská.

Georeliéfne pásma - sutinové pole, zosuvné pásma pôdy.

Chránená krajinná oblasť Ponitrie - prírodné objekty vyhlásené za chránené, len okrajovo zasahuje v časti Tri Chotáre v Novej Lehote.

Prírodná rezervácia Biely kameň - prírodné objekty vyhlásené za chránené, genofondovo významná lokalita.

Predný Kľak - prírodné objekty, územia a časti prírody typické z biologicko-krajinárskeho hľadiska s významnými biologickými a estetickými prvkami a genofondovo významná lokalita.

6.8 Významné osobnosti mesta

K osobnostiam Handlovej patrili a patria:

Pavol Herman – náboženský publicista, **Michal Vavrínek** – matematik, pedagóg, **Jozef Holubek** – maliar, **Ľudovít Mach** – chemik, **Ján Dafčík** – dramatik, pedagóg, publicista, **Mikuláš Mišík** – publicista a historik, **Leo Willibald** – banský inžinier.

Z ďalších **Bartolomej Vlček** – dirigent a zakladateľ dychovej hudby, **Ján Juračka** – básnik, **Róbert Tomský** – výtvarník, **Martin Prôčka** – sochár, **Ľubomír Podušel** – historik umenia a výtvarný teoretik, **Štefan Hudec** – operný spevák, **Tibor Gurín** – sochár, maliar, rezbár a akad. maliar **Rudolf Cigánik** – ilustrátor, grafik, sochár a svetovo uznávaný tvorca poštových známok, **Ján Procner** – ľudový umelec, profesor **MUDr. Ján Štencl, CsC**, – rektor Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave, od r. 2006 čestný občan Handlovej, lekár, **Žofia Martišová** – herečka Divadla A.B. v Nitre, **Ladislav Neuschl** alias **Laci Strike** – tanečník a od r. 2014 pri príležitosti životného jubilea 100 rokov p. **Žofia Martišová st.**, dlhoročná riaditeľka Mestskej knižnice v Handlovej a aj napriek veku aktívna účastníčka kultúrneho a spoločenského diania v Handlovej.

7 Plnenie funkcií mesta

7.1 Výchova a vzdelávanie – originálne i prenesené kompetencie

Tabuľka č. 28: Prehľad počtu žiakov a detí mesta Handlová v školách a školských zariadeniach k 15.9.2015.

		ZUŠ	Súkr. ZUŠ	CVČ	MŠ	ZŠ MN	ZŠ MC	ZŠ Šk.	Spolu
forma vyučovania	individuálna	191	0	x	x	x	x	x	191
	skupinová	255	190	x	x	x	x	x	445
MŠ s počtom detí vo veku	do troch rokov	x	x	x	0	x	x	x	0
	celkom	x	x	x	361	x	x	x	361
	z toho päť a viacročné	x	x	x	148	x	x	x	148
	ŠKD	x	x	x	x	503	312	328	1 143
	CVČ	x	x	200	x	x	x	x	200
	základné školy	x	x	x	x	503	312	328	1 143

V zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Handlová pôsobia 3 základné školy (ZŠ, Školská 526/53, Handlová; ZŠ, Morovnianska cesta 1866/55, Handlová; ZŠ, Mierové námestie 255/27, Handlová), ktoré ako prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva pôsobia ako plne organizované školy s ročníkmi 1. – 9.. V ZŠ Morovnianska cesta je otvorená aj jedna trieda 0. ročníka pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí nedosiahli školskú spôsobilosť. ZŠ Mierové námestie má zriadené triedy so športovou prípravou so zameraním na basketbal, ZŠ Morovnianska cesta má triedy so športovou prípravou so zameraním na plávanie a športovú gymnastiku a ZŠ Školská športové triedy so zameraním na futbal. Súčasťou každej ZŠ je školský klub detí a školská jedáleň (originálne kompetencie v oblasti školstva).

V oblasti výkonu originálnych školských kompetencií v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta ďalej pôsobí jedna materská škola - MŠ, Ul. SNP 27, Handlová - so štyrmi elokovanými pracoviskami (na Dimitrovovej, Cintorínskej, Školskej ul. a Morovnianskej ceste). Základná umelecká škola so sídlom Poštová 58, Handlová so svojimi elokovanými pracoviskami poskytuje vzdelanie v hudobnom, výtvarnom, tanečnom a literárno-dramatickom odbore. Centrum voľného času, Námestie baníkov 3, Handlová poskytuje deťom a mládeži záujmové vzdelávanie formou športových, kultúrnych, vzdelávacích, prírodovedných, jazykových krúžkov a príležitostnej záujmovej činnosti.

Na území mesta sa nachádzajú aj školy ďalších zriaďovateľov. Sú to dve stredné školy, zriaďovateľom ktorých je Trenčiansky samosprávny kraj, a to: Gymnázium Ivana Bellu, Lipová 15, Handlová a Stredná odborná škola, Lipová 8, Handlová. Gymnázium poskytuje štúdium v študijnom odbore gymnázium s dĺžkou štúdia 4 a 8 rokov. SOŠ pripravuje študentov na budúce povolanie v študijných odboroch obchodná akadémia – bilingválne štúdium (5-ročné štúdium), mechanik počítačových sietí, grafik digitálnych médií, mechatronika, elektrotechnika, technické lýceum (4-ročné štúdium) a učebných odboroch mechanik opravár - stroje a zariadenia, technicko-administratívny pracovník, elektromechanik - silnopráúdová technika (3-ročné učebné odbory s možnosťou pokračovať v nadstavbovom štúdiu pre získanie maturity). Taktiež poskytuje pomaturitné klasifikačné štúdium v študijnom odbore sociálno-právna činnosť. Žiaci školy majú možnosť absolvovať odborné vzdelávanie a prípravu v systéme duálneho vzdelávania v učebnom odbore mechanik opravár – stroje a zariadenia a v učebnom odbore elektromechanik – silnopráúdová technika.

Na území mesta pôsobí aj Súkromná základná umelecká škola Volcano, ktorá poskytuje vzdelanie v tanečnom odbore a Špeciálna základná škola (ŠZŠ) na Námestí baníkov 20 v zriaďovateľskej pôsobnosti Okresného úradu Trenčín. ŠZŠ vzdeláva žiakov so zdravotným znevýhodnením (primárne mentálne postihnutie). Navštevujú ju žiaci, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku v prípravnom až 10. ročníku. Výchova a vzdelávanie sa prispôsobuje špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám žiakov podľa stupňa zdravotného znevýhodnenia, na základe ktorého škola vnútorne diferencuje vzdelávací program. Pri škole je zriadené Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva.

Zmeny v školstve v najbližšom období súvisia s prehodením a inovovaním školských vzdelávacích programov na základe nadobudnutých skúseností, požiadaviek praxe a uplatňovania inovačných pedagogických postupov. (ZŠ - posilnenie prírodovedných predmetov, rozvoj pracovných zručností, využívanie informačných technológií pri zachovaní športovej profilácie škôl na basketbal, plávanie, gymnastiku, futbal; MŠ – konkrétne zameranie jednotlivých elokovaných pracovísk na multikultúrnu výchovu, pohybové aktivity, zdravý životný štýl, environmentálnu výchovu a zdravú školu).

V rámci finančných možností budeme pokračovať v zlepšovaní materiálno-technických podmienok škôl a školských zariadení (údržba a modernizácia školských budov, vyrovnanie rozdielov v materiálnom vybavení jednotlivých subjektov, modernizácia vybavenia školských kuchýň, revitalizácia pieskovísk) a zabezpečenie dostatočných kapacít materskej školy a školských klubov detí.

7.2 Sociálne zabezpečenie

Mesto Handlová poskytovalo v roku 2015 nasledovné sociálne služby, registrované na TSK:
Základné sociálne poradenstvo - vykonávané ako odborná činnosť, bolo počas roka 2015 poskytnuté približne 6 210 občanom mesta.

Terénna sociálna služba krízovej intervencie – registrovaná na TSK v júni 2014, je poskytovaná ako odborná činnosť v kontexte sociálneho poradenstva a NP TSP.

Opatrovateľská služba - mesta je od roku 2003 zastrešená Spoločným obecným úradom v Handlovej, poskytuje sa prednostne v byte občana. Cieľovou skupinou je fyzická osoba, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a ktorá je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona. V roku 2015 bola zabezpečovaná pre 112 občanov mesta. Mesto zamestnávalo 26 opatrovateľiek. Od januára 2014 bolo mesto zapojené do Národného projektu opatrovateľskej služby, kde zamestnávalo 7 opatrovateľiek na základe uzatvorenej zmluvy s Implementačnou agentúrou MPSVR SR, tento projekt bol ukončený k 31.10.2015. Ďalej personálne zabezpečenie opatrovateľskej služby sa riešili cez dobrovoľnícke práce.

Terénna sociálna práca - sa realizuje v meste kontinuálne od 01.04.2008 do súčasnosti cez rôzny typy projektov (dopytovo-orientované, národné projekty). Od 1. 9. 2012 sa v meste realizoval Národný projekt terénnej sociálnej práce, financovaný IA MPSVR SR bez povinnosti spolufinancovania, prostredníctvom ktorého boli zamestnaní 2 terénni sociálni pracovníci a 3 asistenti. Ich hlavnou náplňou bola starostlivosť o občanov nášho mesta, ktorí sa nachádzali v zlej sociálnej situácii, boli ohrození sociálnym vylúčením, riešenie krízových situácií v rodinách s maloletými deťmi, osvetová a preventívna činnosť a spolupráca s orgánmi štátnej správy – Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, príslušníci policajného zboru a mestskej polície. V rámci Národného projektu terénnej sociálnej práce bolo v roku 2015 poskytnutých 6 206 hodín poradenstva v rôznych oblastiach a terénni pracovníci vykonali 3 890 návštev v rodinách svojich klientov. Projekt bol ukončený k 31.12.2015. Do konca roka opäť na personálne zabezpečenie činnosti sociálneho oddelenia boli využité dobrovoľnícke práce.

Komunitné centrum v Handlovej – sociálna služba bola registrovaná na TSK v júli 2015, prevádzka centra bola spustená účasťou v Národnom projekte komunitných centier (KC), zmluvou s IA MPSVR SR. Činnosť bola ukončená k 31.10.2015. Okrem úloh zo zákona o sociálnych službách, hlavnými cieľmi činnosti boli: zvyšovanie sociálnych zručností,

kompetencií a sociálnej mobility, prevencie a predchádzanie sociálno – patologických javov a rizikového správania, poskytovanie poradenských činností pre potreby komunity a klienta, poskytovanie vzdelávacích a voľno časových aktivít, poskytovanie služieb pre potreby jednotlivca a skupiny a podpora ich vzájomnej interakcie, včasná intervencia a prevencia sociálnej exklúzie. Klientmi KC boli predovšetkým: vysokým percentuálnym zastúpením deti a mládež, osoby s nízkymi príjmami, pod alebo pri hranici životného minima, dlhodobo nezamestnané osoby, osoby dlhodobo odkázané na dávky štátneho systému sociálnej pomoci, rodič na materskej dovolenke, seniori, ostatní obyvatelia mesta, záujmové skupiny všetkých vekových kategórií. V KC boli zamestnaní 3 pracovníci. Zrealizovali 187 podujatí skupinového a komunitného charakteru.

Denné centrum (Klub dôchodcov) – ako sociálna služba bolo registrované na TSK v roku 2010, sídli na ulici SNP č. 14, vzniklo v roku 1986, v roku 2015 malo 66 členov. Hlavnou náplňou činnosti sú: organizácia kultúrnych, spoločenských, vzdelávacích a športových podujatí pre členov i verejnosť, organizácia osvetových podujatí, účasť na spomienkových a pamätných akciách mesta, organizácia zájazdov v rámci Slovenska i do zahraničia, úzka spolupráca s ostatnými organizáciami v meste. Zrealizovali 45 podujatí za rok.

Domy s opatrovateľskou službou - slúžia ako nájomné byty osobitného určenia pre občanov, ktorí sú pre svoj nepriaznivý zdravotný stav alebo vek odkázaní na zabezpečenie nevyhnutných životných úkonov. Obytný dom na ulici 29. augusta č.1 má 80 bytových jednotiek, obytný dom na Partizánskej ulici č. 36, 38, 40 má 48 bytových jednotiek a obytný dom na ulici SNP č. 34 má 16 bytových jednotiek. Všetky objekty sú v prenájme Mestského bytového podniku, s. r. o., ktorý zabezpečuje ich správu. V obytných domoch je nájomníkom k dispozícii spoločenská miestnosť, náklady s ňou spojené sú hradené z rozpočtu mesta. V roku 2013 bolo prijaté VZN mesta č. 6/2013 o pravidlách pri zostavovaní poradia uchádzačov o byt vo vlastníctve mesta a Zásady prideľovania bytov vo vlastníctve mesta Handlová.

Odevná a nábytková banka - sídli v priestoroch prízemia bývalého Centra voľného času RELAX. Predmet činnosti je poskytovanie odevov, hračiek, kuchynského vybavenia, bielej techniky, nábytku a pod. občanom v núdzi. Veci poskytli občania mesta v prospech tých, ktorí to potrebujú. V roku 2014 bola spracovaná táto problematika do formy sociálneho programu, vrátane prevádzkového poriadku banky. V roku 2015 sme dosiahli príjem vo výške 520,30 € a výdaj vo výške 360,26 €. Počet klientov bol cca: 470.

Sociálne oddelenie MsÚ Handlová ďalej zabezpečuje a plní: agendu dotácií na stravu, školské potreby pre deti v hmotnej núdzi a z nízkopríjmových rodín, úlohy zo zákona o sociálnoprávnej

ochrane a sociálnej kuratele detí a mládeže, vykonáva agendu osobitného príjemcu prídavkov na deti i dávok v hmotnej núdzi.

SENIOR CENTRUM HANDLOVÁ, n. o. – zariadenie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Handlová s komplexom sociálnych služieb pre občanov v dôchodkovom veku a občanov so zdravotným postihnutím na Ul. M. Krššákovej č. 1107/1, Handlová. Jeho vznik sa datuje od 20.06.2013. Prestavbu objektu bývalej ZŠ Krššákovej realizovalo mesto Handlová s celkovými rozpočtovanými nákladmi 2 360 422 €, pričom prostriedky EÚ boli vo výške 1 882 158 €, prostriedky zo ŠR vo výške 221 430 € a vlastné zdroje mesta vo výške 256 833 €. Predmetom činnosti je komplexné poskytovanie sociálnych služieb v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v zariadení pre seniorov (kapacita 80 klientov), v domove sociálnych služieb (kapacita 8 klientov), v zariadení opatrovateľskej služby (kapacita 6 klientov) pobytovou formou a v dennom stacionári (kapacita 6 klientov) ambulantnou formou. V roku 2015 n. o. na Trenčianskom samosprávnom kraji zaregistrovala a poskytovala, už mimo poskytovanej služby v jedálni pre občanov mesta, aj prepravnú službu a sociálny taxík. K daným službám n. o. uzavrela s mestom Handlová zmluvu o nájme osobného motorového vozidla Peugeot Expert, ktoré dovtedy slúžilo mestu ako sociálny taxík. Za celý rok 2015 zo strany občanov mesta nebola predložená žiadna požiadavka na takúto formu sociálnej služby. Využitie prepravnej služby i sociálneho taxíka, i v porovnaní už s poslednými rokmi, má klesajúcu tendenciu i vzhľadom k tomu, že vozidlo nebolo plne vybavené, napr. zdvíhacou plošinou pre úplne imobilných klientov. SENIOR CENTRUM HANDLOVÁ, n. o. z dôvodu udržateľnosti takejto sociálnej služby, hlavne pre občanov ťažko zdravotne postihnutých, kúpilo v decembri 2015 špeciálne 9 – miestne motorové vozidlo so zdvíhacou plošinou .

Jazmín, n. o. - nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby založená 16. 1. 2004 mestom Handlová a OZ Demokracia-Slovensko, ktoré ako partner ukončilo spoluprácu. Nezisková organizácia poskytujúca služby sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti sa zameriava na pomoc ľuďom v núdzi, týraným ženám a matkám s deťmi bez domova. Služby krízovej intervencie poskytuje v útulku na ul. F. Nádaždyho 4 v Handlovej a v útulku na ul. Partizánska 32 v Handlovej. Celková kapacita zariadenia je 45 miest.

Detský domov Prievidza, pracovisko Handlová - je v zriaďovateľskej pôsobnosti ÚPSVaR Trenčín, je rozpočtovou organizáciou samosprávneho kraja s právnou subjektivitou a poskytuje starostlivosť a výchovu nahrádzajúcu prirodzené rodinné prostredie pre deti od veku 2 rokov do dosiahnutia plnoletosti, prípadne až do osamostatnenia, najdlhšie do 25. roka veku. Detský domov má kapacitu 30 detí.

Kluby, združenia, spolky, zväzy a fyzické osoby zasahujúce svojou činnosťou do sociálnej oblasti:

Základná organizácia Slovenského zväzu zdravotne postihnutých - má 280 členov a zameriava sa na organizáciu kultúrnych, spoločenských, vzdelávacích a športových podujatí pre členov i verejnosť, účasť na spomienkových a pamätných akciách mesta, organizáciu pravidelných rekondičných pobytov pre členov. Výbor ZO SZZP sa pravidelne týždenne stretáva v priestoroch Denného centra, kde poskytuje svojim členom i nečlenom odborné poradenstvo.

Slovenský Červený kríž, územný spolok Prievidza každoročne spolupracuje so Sociálnym oddelením v Handlovej. V roku 2015 poskytol :

- ročnú zásobu detských plienok pre jedno dieťa umiestnené v Jazmíne, n. o.,
- 6 rodinám 30 kg potravinové balíky, ktoré si prevzali v Kauflande,
- 15 rodinám potravinové balíčky vyzbierané v potravinovej zbierke v Kauflande, ktoré si prevzali v SČK,
- 500 ks plyšových hračiek v decembri 2015,
- drogeristický tovar (napr. Pampers, Ariel, Lenor),
- trvanlivé potraviny z Nestlé Prievidza – polievky, omáčky, sladkosti a pod.

Každoročne ku koncu kalendárneho roka navštívia s osobnými darčekom a sladkosťami deti v Detskom domove v Handlovej.

Okrem toho v Handlovej pracuje Miestny spolok Slovenského Červeného kríža ktorý zabezpečuje zdravotné služby na rôznych kultúrnych a športových podujatiach v Handlovej, zabezpečuje besedy na základných školách a pripravuje žiakov na súťaž v poskytovaní prvej pomoci.

Materské centrum Lienka - má formu občianskeho združenia a v rámci svojej činnosti usporadúva burzy detského oblečenia, vedie krúžkovú činnosť pre deti aj rodičov (Fitlopty, Babysalsa, Montessori), tvorivé dielne, poskytuje opatrovanie detí (Miniškôlka). Organizuje podujatia ako „Míľa pre mamu“, detský karneval, príchod Mikuláša, detský ples a iné. Zapája sa do celomestských podujatí s cieľom vytvoriť animácie pre deti. Podporuje seberealizáciu mamičiek, pomáha pri vzdelávaní a poskytuje relaxáciu, rozptýlenie a riešenie otázok spojených s rodičovstvom. Materské centrum Lienka v súčasnosti pôsobí v priestoroch na Námestí baníkov č. 2.

ADOS Erika – Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti - fyzická osoba podnikajúca na základe rozhodnutia TSK zahájila poskytovanie komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti pre občanov mesta a obyvateľov obcí Handlovskej doliny od 1.1. 2005.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na podporu terénnych sociálnych služieb s cieľom podpory a udržania klienta v jeho prirodzenom prostredí. Veľký dôraz sa bude klásť na deinštitucionalizáciu terajších sociálnych služieb pobytového charakteru a spracovávanie štandardov kvality sociálnych služieb v súlade s legislatívou (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách). Plánované zámery pre budúce obdobie sú: požičovňa zdravotníckych pomôcok, služba signalizácie pomoci pre seniorov (všetko na podporu zotrvania v domácom prostredí – terénne služby).

7.3 Kultúra

V meste Handlová sa kultúra prezentuje v nasledovných kultúrnych zariadeniach:

Dom kultúry mesta Handlová (DKMH) – s kapacitou 220 miest pre spoločenské podujatia a 440 miest v hľadisku. Je hlavným garantom podujatí v rámci vlastnej kultúrnej dramaturgie a zároveň realizuje kultúrne akcie, schválené v rámci Kalendára celomestských kultúrnych podujatí, financovaných z príspevku mesta. V roku 2014 bol v Dome kultúry zrealizovaný projekt digitalizácie kina – 2D formou dotačných a úverových zdrojov z Audiovizuálneho fondu so spolufinancovaním DK a zriaďovateľa - mesta Handlová.

Hvezdáreň Handlová v DKMH – je zaradená do siete hvezdární na území Slovenska, možnosť denného i nočného pozorovania oblohy. Prevádzka, ktorá bola v období 2007 - 2009 z technických príčin uzavretá sa postupne obnovuje vďaka nadšencom – hvezdárom.

Dom kultúry v mestskej časti Nová Lehota – s kapacitou 40 miest pre spoločenské podujatia a kultúrne akcie občanov tejto lokality.

Dom kultúry v mestskej časti Morovno – s kapacitou 40 miest pre spoločenské podujatia a kultúrne akcie občanov žijúcich v tejto mestskej časti.

Mestská knižnica Handlová s pobočkami v Morovne a na sídlisku Morovnianska cesta – poskytuje svoje služby širokej čitateľskej verejnosti vrátane odbornej literatúry pre študujúcu mládež. Zároveň je organizátorom mnohých tradičných kultúrno-vzdelávacích aktivít pre rôzne vekové kategórie. V roku 2015 prebehla rekonštrukcia knižnice, čím sa zmodernizovali a zatraktívnil vnútorné priestory knižnice.

Múzeum a galéria Jána Procnera – súkromné múzeum vlastníka Jána Procnera. Expozícia obsahuje exponáty z histórie mesta, ako aj z histórie baníckej činnosti. Súčasťou múzea je galéria približne šesťdesiatich drevorezieb majstra rezbára Jána Procnera.

Súkromná umelecká galéria Mgr. Heleny Galbavej - KARPATY Art Gallery - sídli na Námestí baníkov 2. Premiérovou udalosťou pri jej slávnostnom otvorení dňa 2. 9. 2012 bola prezentácia umeleckých diel akad. maliara Vojtecha Petrovicsa, bývalého pedagóga v ZUŠ v Handlovej, priestor dostali i diela ďalších významných výtvarných umelcov, napr. akad. maliara Rudolfa Cigánika, Jána Prochera, akad. maliara Alojza Petráša, akad. maliarky Emy Jakubisovej a iných. Galéria má multižánrový charakter – prezentuje kultúrno – spoločenské aktivity (hudobné umenie, inaugurácia knižných novínok) a podporuje aj neprofesionálnu umeleckú scénu a tvorbu žiakov Základnej umeleckej školy. Pri galérii pôsobí aj občianske združenie - „Handlová – moje mesto“, ktoré sa snaží o zachovanie a obnovu historických objektov v meste, kvôli čomu vzniklo aj dobročinné podujatie Lehotský Juniáles.

Dom stretávania karpatských Nemcov v Handlovej – dom karpatskonemeckej menšiny, žijúcej v Handlovej. V dome sa pravidelne stretáva na skúškach spevácka skupina Grünwald. V dvoch miestnostiach je zriadené múzeum venované histórii mesta Handlová, baníckej tradícii a životu nemeckej menšiny bývajúcej v Handlovej.

Slovenské banské múzeum - novo otvorená expozícia Slovenského banského múzea Banská Štiavnica pod názvom „Cesta uhlia“. Tematika múzea uhoľného baníctva je multidisciplinárna, ktorú približuje hravým a tvorivým spôsobom. Prináša nové možnosti predovšetkým pre prácu s mládežou a umožňuje spoznať históriu uhoľného baníctva v Handlovej v kontexte s vývojom celoslovenského uhoľného baníctva.

Špecifikom Slovenského banského múzea je realizácia programov a aktivít v rámci plánovanej environmentálnej výchovy. Vytvára priestor pre mimoškolské vzdelávanie, zmysluplné prežitie voľného času a tvorivé aktivity. Expozícia prináša pre turistický ruch v Handlovej nové možnosti v rámci mesta a širokého okolia, čo je nezanedbateľná skutočnosť.

Uhoľná expozícia privítala vo svojich výstavných priestoroch malých i veľkých návštevníkov v máji 2015. Do konca roku prešlo expozíciou takmer 2 200 návštevníkov vybavených prilbou a lampášom. Prehliadka naplnená informáciami o histórii uhoľného baníctva nielen v Handlovej ale aj na Slovensku je zavŕšená premietnutím dokumentu o baníckej práci. Školopovinní návštevníci si svoje získané vedomosti overia vyplnením krátkého zábavného kvízu a mnohí aj výrobou zaujímavých predmetov v ekodielničke, kde sa pracuje výlučne s prírodných materiálov. V roku 2015 sa začali práce na úprave exteriéru expozície. Do konca roku 2015 sa ukončili práce na oplotení areálu z východnej strany. S ďalšou úpravou vonkajších priestorov, ako aj inštaláciou vonkajších exponátov sa bude pokračovať v roku 2016. V expozícií pracovali 3 zamestnanci, z ktorých jeden mal úväzok ako pracovník Chránenej dielne.

7.4 Šport

Mesto Handlová má pomerne dobré podmienky pre športové vyžitie. K dispozícii je športová hala s posilňovňou, plaváreň s krytým bazénom, futbalový štadión, športová strelnica, osem telocviční pri základných a stredných školách a tri fitnesscentrá. V oblasti telovýchovy a športu je činných 16 športových klubov a oddielov v Handlovej ako napr. Mestský basketbalový klub Baník Handlová, Športový futbalový klub Horná Nitra, Horolezecký klub Prometeus, Klub športovej gymnastiky, Plavecký klub Handlová, ŠK zdravotne postihnutých PEGAS Remata, Mestský kynologický klub, Jazdecký klub Navaho.

Plaváreň mesta Handlová - hlavnou úlohou organizácie je poskytovanie služieb obyvateľstvu v rámci športového vyžitia a regenerácie pracovných síl. Prevádzkuje krytý plavecký bazén, detský bazén, parnú saunu, fínsku saunu, infrasaunu, masážne služby, aqua aerobik a solárium. Okrem platiacich návštevníkov služby plavárne bezplatne využívajú športové kluby, deti a mládeže a držiteľia Jánskeho plakety.

Športový futbalový klub – v roku 1912 sa uskutočnil historicky prvý futbalový zápas na pôde Handlovej s Prievidzou a za zakladateľa bol považovaný Dezider Peller. Najskôr Handlová hrávala iba priateľské zápasy pod názvom Olympia a neskôr pod názvom Atletický klub. V roku 1928 boli schválené prvé stanovy klubu s pomenovaním ŠK Handlová a družstvo hralo I. triedu Juhoslovenskej župy. V roku 1952 prišiel do Handlovej ako tréner a hráč bývalý československý reprezentant Anton Malatinský a za jeho pôsobenia sa Baník prebojoval do II. ligy. Od tých čias sa viac darilo futbalu v mládežníckych kategóriách. V roku 2011 sa oba hornonitrianske kluby Prievidza a Handlová spájajú do jedného a pôsobia spoločne pod názvom FC Baník Horná Nitra.

Mestský basketbalový klub - Basketbal v meste Handlová má dlhoročnú tradíciu. Basketbal založili v roku 1941 nadšenci basketbalu, študenti, bratia MACHOVCI. Samotný oddiel basketbalu zastrešil Športový klub Handlová, kde bol športom č. 1 futbal. V jeho bohatej histórii sa dostal do povedomia v celom bývalom Československu, ale i v zahraničí. Takto šírili dobré meno banického mesta. Doma prilákal na svoje zápasy, najprv do telocvične ZŠ Mierové námestie v Handlovej a neskôr od roku 1972 do športovej haly, priaznivcov tejto krásnej hry. Verejnosť i mesto mu fandí dodnes. Svojou popularitou predstihol aj futbal a stal sa v Handlovej športom číslo jeden o čom svedčia aj jeho výsledky v celoštátnej extraligovej súťaži.

7.5 Hospodárstvo

Mesto Handlová a celý región hornej Nitry patria medzi industrializované centrá Slovenska. Dlhodobý pokles banskej činnosti však vyvoláva potrebu ďalšej diverzifikácie priemyselnej základne. Územiu mesta dnes jednoznačne dominuje rezidenčný a administratívno-priemyselný charakter. Väčšina priemyselných podnikov je sústredených v meste Prievidza, Nováky a Handlová, pričom významná časť obyvateľov mesta Handlová za prácou dochádza. Pre celý príslušný región zostáva do budúcnosti veľkou výzvou otázka substitúcie utlmujúceho sa odvetvia ťažby hnedého uhlia. Ako perspektívna oblasť sa aktuálne javí vzmáhajúci sa strojársky priemysel, ktorý by mohol nadviazať na tradíciu regiónu. V meste Handlová môžeme k najväčším zamestnávateľom zaradiť spoločnosť GEWIS Slovakia s. r. o. (výroba komponentov pre automobilový priemysel), HBP a.s. (ťažba uhlia), Agro Rybia farma s. r. o. (uvedená do prevádzky v roku 2015, chov rýb, spracovanie rýb a skleníkové hospodárstvo), Stredná odborná škola Handlová, Rialto s. r. o. (výroba športovej a trekingovej obuvi), MAT – obaly s. r. o. (výroba a predaj obalových materiálov), YADO s. r. o. (výroba špeciálnych pracovných a ochranných odevov), RENITEX s. r. o. (výroba odevov), 2.súkromná nemocnica, SENIORCENTRUM n. o. (komplex sociálnych služieb), RHEA SK, s. r. o. (výroba a predaj odevov pre hasičov, záchranárov, priemysel) a taktiež mesto Handlová spolu so svojimi príspevkovými a rozpočtovými organizáciami. Ďalšími významnými zamestnávateľmi sú: ALU-SOLID s. r. o. (výroba plastových dverí a okien), Agroprodukt Slovakia, a. s. (poľnohospodárska činnosť, rastlinná a živočíšna výroba), KMET, a. s. (výroba a predaj tepla). V máme viaceré peňažné ústavy - VÚB a. s., Slovenská sporiteľňa a. s., Prima banka, a. s.

8 Informácie o vývoji mesta z pohľadu účtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia mesta Handlová v roku 2015 bol rozpočet mesta. V súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet mesta Handlová na rok 2015 zostavený v členení na:

1. bežný rozpočet (bežné príjmy a bežné výdavky),
2. kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky),
3. finančné operácie.

V uvedenej štruktúre bol rozpočet mesta zostavený ako vyrovnaný podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Bežný rozpočet bol zostavený s prebytkom 1 441 493,00 €, kapitálový rozpočet so schodkom 725 180,00 €, ktorý bol vykrytý prebytkom bežného rozpočtu, rovnako ako schodok finančných operácií vo výške 716 313,00 €. Rozpočet bol schválený mestským zastupiteľstvom dňa 04. 12. 2014 uznesením č.1287 a nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad jednotlivých rozpočtových opatrení (RO) v €.

Tabuľka č.29: Vývoj rozpočtu mesta v roku 2015 a prehľad po poslednej zmene (€)

	r. 2015 4.12.2014 uznesenie č. 1 287	1. RO 2.2.2015 primátor	2. RO 30.3.2015 primátor	3. RO 30.4.2015 uznesenie č. 140	4. RO 25.6.2015 uznesenie č. 199	5. RO 29.10.2015 uznesenie č. 274	6. RO 10.12.2015 uznesenie č. 343	7. RO 31.12.2015 primátor
Príjmy celkom	8 780 483	8 788 803	8 879 260	9 144 904	12 731 794	12 785 899	14 456 702	14 460 740
Bežné príjmy	8 411 845	8 420 165	8 420 165	8 635 255	8 895 242	8 916 825	8 931 725	8 935 763
Kapitálové príjmy	241 000	241 000	241 000	241 000	3 566 403	3 597 725	3 568 018	3 568 018
Fin. operácie príjmové	0	0	90 457	103 057	103 057	103 057	1 775 287	1 775 287
<i>Príjmy RO - p. o.</i>	<i>127 638</i>	<i>127 638</i>	<i>127 638</i>	<i>165 592</i>	<i>167 092</i>	<i>168 292</i>	<i>181 672</i>	<i>181 672</i>
Výdavky celkom	8 780 483	8 788 803	8 879 260	9 144 904	12 731 794	12 785 899	14 456 702	14 460 740
Bežné výdavky	4 409 019	4 417 339	4 417 386	4 481 039	4 561 791	4 471 959	4 468 380	4 472 418
Kapitálové výdavky	266 921	266 921	349 157	377 589	3 878 014	4 002 409	4 293 198	4 293 198
Fin. operácie výdavkové	1 134 019	1 134 019	1 134 019	1 134 019	1 134 019	1 141 430	2 491 600	2 491 600
<i>Výdavky RO - p. o.</i>	<i>2 970 524</i>	<i>2 970 524</i>	<i>2 978 698</i>	<i>3 152 257</i>	<i>3 157 970</i>	<i>3 170 101</i>	<i>3 203 524</i>	<i>3 203 524</i>
Rozpočet 2015	0	0	0	0	0	0	0	0

8.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2015

Tabuľka č. 30: Prehľad plnenia príjmov a čerpanie výdavkov mesta Handlová za rok 2015 (€)

	Rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočné plnenie príjmov / čerpanie výdavkov k 31.12.2015	% plnenia príjmov / % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	8 780 483	14 460 740	13 712 997,04	94,8
Bežné príjmy	8 411 845	8 935 763	8 797 234,53	98,4
Kapitálové príjmy	241 000	3 568 018	3 044 070,82	85,3
Príjmové finančné operácie	0	1 775 287	1 693 049,78	95,4
<i>Bežné príjmy RO s právnou subjektivitou</i>	<i>127 638</i>	<i>181 672</i>	<i>178 641,91</i>	<i>98,3</i>
Výdavky celkom	8 780 483	14 460 740	13 560 766,01	93,8
Bežné výdavky	4 409 019	4 472 418	4 300 023,44	96,1
Kapitálové výdavky	266 921	4 293 198	3 746 601,51	87,3
Výdavkové finančné operácie	1 134 019	2 491 600	2 342 888,85	94,0
<i>Bežné výdavky RO s právnou subjektivitou</i>	<i>2 970 524</i>	<i>3 203 524</i>	<i>3 171 252,21</i>	<i>99,0</i>
Rozpočet obce	0	0	152 231,03	

8.2 Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2015

Tabuľka č. 31: Prehľad hospodárenia mesta Handlová za rok 2015 (€)

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2015 (€)
Bežné príjmy spolu	8 975 876,44
z toho : bežné príjmy obce	8 797 234,53
bežné príjmy RO	178 641,91
Bežné výdavky spolu	7 471 275,65
z toho : bežné výdavky obce	4 300 023,44
bežné výdavky RO	3 171 252,21
Bežný rozpočet	+1 504 959,07
Kapitálové príjmy spolu	3 044 070,82
z toho : kapitálové príjmy obce	3 044 070,82
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	3 746 601,51

z toho : kapitálové výdavky obce	3 391 453,76
kapitálové výdavky RO	355 147,75
Kapitálový rozpočet	- 702 530,69
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	802 428,38
Vylúčenie z prebytku	- 62 066,41
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	+740 361,97
Príjmy z finančných operácií	1 693 049,78
Výdavky z finančných operácií	2 342 888,85
Rozdiel finančných operácií	- 649 839,07
PRÍJMY SPOLU	13 712 997,04
VÝDAVKY SPOLU	13 560 766,01
Hospodárenie obce	152 231,03
Vylúčenie z prebytku	- 62 066,41
Upravené hospodárenie obce	90 164,62

Prebytok rozpočtu v sume 152 231,03 € zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, upravený o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a o prostriedky účelovo určené v sume 62 066,41 € navrhujeme použiť na tvorbu rezervného fondu v celej výške, t. j. 90 164,62 €.

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto prebytku vylučujú :

a) nevyčerpané finančné prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné výdavky poskytnutých v predchádzajúcom rozpočtovom roku vo výške 11 608,97 € v takomto členení:

- ZŠ Mierové námestie 1 268,72 €
- ZŠ Morovnianska cesta 8 849,08 €
- ZŠ Školská 1 491,17 €,

b) nevyčerpané finančné prostriedky zo ŠR účelovo určené na rekonštrukciu palubovky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku vo výške 40 000,00 €,

c) nevyčerpané finančné prostriedky vedené na osobitnom účte podľa osobitných predpisov z Nórskeho finančného mechanizmu (NFM – plaváreň) vo výške 10 457,44 €,

ktoré je možné použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 ods. 4 a 5 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. z.

Na základe uvedených skutočností po vylúčení nevyčerpaných prostriedkov navrhujeme skutočnú tvorbu rezervného fondu za rok 2015 vo výške 90 164,62 €.

8.3 Plán rozpočtu na roky 2016 – 2018

Tabuľka č. 32: Plán rozpočtu mesta Handlová na roky 2016 – 2018 (€)

	Skutočnosť k 31.12.2015	Rozpočet na rok 2016	Rozpočet na rok 2017	Rozpočet na rok 2018
Príjmy celkom	13 712 997,04	9 303 157	9 700 171	11 060 954
z toho:				
Bežné príjmy	8 975 876,44	8 794 254	8 863 203	8 895 946
Kapitálové príjmy	3 044 070,82	359 750	697 000	2 025 000
Finančné príjmy	1 693 049,78	6 000	0	0
<i>Bežné príjmy RO s právnou subjektivitou</i>	<i>178 641,91</i>	<i>143 153</i>	<i>139 968</i>	<i>140 008</i>
Výdavky celkom	13 560 766,01	9 303 157	9 700 171	11 060 954
z toho:				
Bežné výdavky	7 471 275,65	4 779 144	4 899 048	4 777 892
Kapitálové výdavky	3 746 601,51	419 758	727 164	2 219 498
Finančné výdavky	2 342 888,85	887 321	914 493	875 803
<i>Bežné výdavky RO s právnou subjektivitou</i>	<i>3 171 252,21</i>	<i>3 216 934</i>	<i>3 159 466</i>	<i>3 187 761</i>

9 Informácia o vývoji mesta z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

9.1 Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Tabuľka č.33 : Prehľad aktív za materskú účtovnú jednotku (€).

Názov	Skutočnosť k 31.12.2014	Konečný zostatok k 31.12.2015 v €
SPOLU MAJETOK	40 944 681,30	43 787 888,19
A. Neobežný majetok spolu	38 064 332,61	40 004 187,69
z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	22 430,04	7 822,41
Dlhodobý hmotný majetok	30 189 252,44	32 036 094,15
Dlhodobý finančný majetok	7 852 650,13	7 960 271,13
B. Obežný majetok spolu	2 871 201,26	3 766 657,53
z toho:		
Zásoby	725,66	701,17
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	2 456 726,03	3 286 032,81
Krátkodobé pohľadávky	294 432,74	209 766,28
Finančné účty	119 316,83	264 157,27
Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé	0,00	6 000,00
C. Časové rozlíšenie	9 147,43	17 042,97

b) za konsolidovaný celok

Tabuľka č. 34: Prehľad aktív za konsolidovaný celok (€).

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2014	Skutočnosť k 31.12.2015
Majetok spolu	46 052 272,75	49 056 339,38
Neobežný majetok spolu	40 506 322,68	43 369 890,25
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	22 430,04	8 336,53
Dlhodobý hmotný majetok	33 226 774,61	36 112 814,69
Dlhodobý finančný majetok	7 257 118,03	7 248 739,03

Obežný majetok spolu	5 426 758,05	5 549 144,36
z toho :		
Zásoby	79 461,78	83 603,81
Zúčtovanie medzi subjektami VS	7 703,90	2 428,41
Dlhodobé pohľadávky	2 716,00	3 982,44
Krátkodobé pohľadávky	2 931 304,24	3 030 922,31
Finančné účty	2 405 572,13	2 422 207,39
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlhodobé	0,00	6 000,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krátkodobé	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	119 192,02	137 304,77

9.2 Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Tabuľka č.35: Prehľad pasív za materskú účtovnú jednotku (€).

Názov	Skutočnosť k 31.12.2014	Konečný zostatok k 31.12.2015 v €
Vlastné imanie a záväzky	40 944 681,30	43 787 888,19
A. Vlastné imanie	20 108 173,22	20 985 505,07
z toho:		
Výsledok hospodárenia	20 108 173,22	20 985 505,07
B. Záväzky	12 268 474,09	11 639 116,72
z toho:		
Rezervy	1 470,12	3 423,90
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	0,00	51 608,97
Dlhodobé záväzky	7 425 277,24	7 048 479,61
Krátkodobé záväzky	3 161 653,85	2 863 375,25
Bankové úvery a výpomoci	1 680 072,88	1 672 228,99
C. Časové rozlíšenie	8 568 033,99	11 163 266,40

b) za konsolidovaný celok

Tabuľka č.36: Prehľad pasív za konsolidovaný celok (€).

Názov	Skutočnosť k 31.12.2014	Skutočnosť k 31.12.2015
Vlastné imanie a záväzky spolu	46 052 272,75	49 056 339,38
Vlastné imanie	19 798 442,87	20 689 677,33
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	19 798 442,87	20 689 677,33
Podiely iných účtovných jednotiek	0,00	0,00
Záväzky	17 396 648,24	16 916 032,54
z toho :		
Rezervy	689 081,12	729 612,40
Zúčtovanie medzi subjektami VS	32 221,02	83 829,99
Dlhodobé záväzky	7 779 593,53	7 150 056,93
Krátkodobé záväzky	7 215 674,80	7 280 304,23
Bankové úvery a výpomoci	1 680 077,77	1 672 228,99
Časové rozlíšenie	8 857 181,64	11 450 629,51

9.3 Pohľadávky**a) za materskú účtovnú jednotku**

Tabuľka č.37: Prehľad pohľadávok za materskú účtovnú jednotku(€).

Pohľadávky	K 31.12. 2014	K 31.12. 2015
Pohľadávky do lehoty splatnosti	319 998,77	263 604,22
Pohľadávky po lehote splatnosti	123 936,98	175 194,43

b) za konsolidovaný celok

Tabuľka č.38 : Prehľad pohľadávok za konsolidovaný celok (€).

Pohľadávky	K 31.12. 2014	K 31.12. 2015
Pohľadávky do lehoty splatnosti	2 376 973,63	2 483 339,72
Pohľadávky po lehote splatnosti	713 403,98	780 902,43

9.4 Závazky

a) za materskú účtovnú jednotku

Tabuľka č. 39 : Prehľad záväzkov za materskú účtovnú jednotku (€).

Závazky	K 31. 12. 2014	K 31.12. 2015
Závazky do lehoty splatnosti	10 513 658,98	9 911 854,86
Závazky po lehote splatnosti	73 272,11	0,00

Zo záväzkov do lehoty splatnosti stav záväzkov k 31. 12. 2015 voči bankám:

Tabuľka č. 40: Prehľad záväzkov mesta do lehoty splatnosti voči bankám.

č.	Výška prijatého úveru (€)	Úroková sadzba	Forma zabezpečenia	Zostatok k 31.12.2015 (€)	Splatnosť úveru
1.	1 350 169,14	6M + 0,89 %	zmenka	1 350 169,14	30.11.2022
2.	174 119,20	6M + 0,85 %	zmenka, pohľadávky z účtu	174 119,20	30.11.2022
3.	147 940,65	6M + 0,85 %	zmenka, pohľadávky z účtu	147 940,65	30.11.2016
				1 672 228,99	

Zo záväzkov do lehoty splatnosti stav záväzkov k 31. 12. 2015 voči ŠFRB:

Tabuľka č. 41: Prehľad záväzkov mesta do lehoty splatnosti voči ŠFRB.

č.	Výška prijatého úveru (€)	Výška úroku	Zabezpečenie úveru	Zostatok k 31.12.2015 (€)	Splatnosť úveru
1.	641 107,35	1,2 % p. a.	záložné právo na BD	428.862,21	9/2034
2.	2 203 279,56	1,0 % p. a.	záložné právo na BD	1.599.731,34	9/2036
3.	1 660 973,16	1,0 % p. a.	záložné právo na BD	1.393.132,27	6/2040
4.	1 843 916,80	1,0 % p. a.	záložné právo na BD	1.611.216,84	6/2041
5.	1 820 876,00	1,0 % p. a.	záložné právo na BD	1.645.773,95	8/2042
	Spolu:			6.678.716,61	

b) za konsolidovaný celok

Tabuľka č.42 : Prehľad záväzkov za konsolidovaný celok (€).

Závazky	K 31.12. 2014	K 31.12. 2015
Závazky do lehoty splatnosti	14 921 973,98	14 430 361,18
Závazky po lehote splatnosti	73 294,35	0,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

Celkový vývoj pohľadávok na dani z nehnuteľnosti k 31.12.2015 je vo výške 77 959,47 € a tvorí takmer 15,0 % z celkového ročného predpisu dane. Nedoplatky dane pozostávajú z nedoplatkov za uplynulé roky vo výške 47 785,46 € a z nedoplatkov za bežný rok 30 174,01 €.

U dane za psa negatívny efekt pretrváva a došlo k nárastu celkových nedoplatkov k 31.12.2015 do výšky 14 472,07 €, čo predstavuje viac ako 50,0 % zo sumy predpisu dane na rok 2015.

Dlhodobu sa nedarí vymáhať nedoplatky od daňovníkov v časti Banícka kolónia, ktorí od r. 2012 zvyšujú nedoplatky najmä pokiaľ ide o poplatok za komunálny odpad a drobné stavebné odpady. Celkový stav pohľadávok k 31.12.2015 predstavuje 309 143,72 €. Medziročný nárast o viac ako 9,0 % je spôsobený aj vzhľadom k zvýšeniu jeho sadzby od roku 2013. K čiastočnému zníženiu pohľadávok došlo na základe uzatvorených dohôd o splátkach, ktorých počet oproti minulému roku vzrástol z 52 na 83. Pohľadávky vymáhané prostredníctvom súdnych exekútorov od skupiny daňovníkov z nízkopříjmových rodín sú z nízkym percentom vymožiteľnosti a celkový stav pohľadávok má stúpajúcu tendenciu.

V medziročnom porovnaní zaznamenali pokles krátkodobé záväzky tak v lehote splatnosti ako aj po lehote splatnosti. Záväzky za poskytované služby mestu v oblasti likvidácie komunálneho odpadu, starostlivosti o verejné priestranstvá, opráv komunikácií atď. na základe uzatvorených zmlúv voči dcérskej spoločnosti Hater Handlová spol. s r. o. boli reštrukturalizované a postúpené formou odpredaja banke s dlhšou dobou splatnosti.

Dlhodobé záväzky voči ŠFRB poklesli o výšku ročných anuitných splátok úverov, poskytnutých na výstavbu nájomných bytových domov. Pokles ostatných dlhodobých záväzkov mesta za dodané služby bol znížený v súlade s uzatvorenými dohodami o úhrade dlhu a z nich vyplývajúcich splátkových kalendárov.

Významné položky časového rozlíšenia pokiaľ ide o výnosy budúcich období boli v roku 2015 realizované projekty rekonštrukcie centrálnej mestskej zóny, mestskej knižnice a materskej školy. Všetky uvedené projekty boli realizované financovaním z európskych štrukturálnych fondov s kombináciou dotácie zo ŠR príp. Enviro fondu a spolufinancovaním mesta. Do budúcnosti významným zostáva projekt využitia termálneho vrtu.

10 Hospodársky výsledok za 2015 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku (€)

Tabuľka č.43 : Prehľad nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku (€).

Názov	Skutočnosť k 31.12.2014	Skutočnosť k 31.12.2015
Náklady	6 419 427,20	6 886 829,75
50 – Spotrebované nákupy	262 799,78	213 112,18
51 – Služby	911 329,22	945 567,16
52 – Osobné náklady	1 224 320,17	1 338 230,26
53 – Dane a poplatky	0,00	- 0,00
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	310 448,40	733 181,51
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	836 956,49	904 000,71
56 – Finančné náklady	228 569,58	166 352,99
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	2 643 909,70	2 586 272,46
591 – Splatná daň z príjmov	1 093,86	112,48
Výnosy	7 643 484,37	7 782 925,00
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	3 495,42	6 077,84
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	5 618 731,14	6 006 599,82
64 – Ostatné výnosy	122 964,00	96 733,16
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	145 402,56	102 488,55
66 – Finančné výnosy	2 568,18	121 930,27
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	922,06
68 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych RO a PO	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	1 750 323,07	1 448 173,30
Hospodársky výsledok/ + kladný HV, - záporný HV /	+1 224 057,17	+896 095,25

Hospodársky výsledok v sume 896 095,25 eur bol zúčtovaný na účet 428 – Neusporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

b) za konsolidovaný celok (€)

Tabuľka č.44: Prehľad pasív nákladov a výnosov za konsolidovaný celok (€).

Názov	Skutočnosť k 31.12.2014	Skutočnosť k 31.12.2015
Náklady	9 455 827,10	10 261 705,55
50 – Spotrebované nákupy	1 428 716,47	1 425 989,14
51 – Služby	795 416,86	830 125,72
52 – Osobné náklady	4 779 394,22	5 083 242,86
53 – Dane a poplatky	14 934,60	14 236,33
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	359 142,88	962 133,51
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	1 193 340,01	1 185 159,68
56 – Finančné náklady	245 873,08	183 785,68
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	632 118,36	571 082,75
591 – Splatná daň z príjmov	6 890,62	5 949,88
Výnosy	10 714 377,75	11 169 919,08
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	1 284 471,59	1 405 329,89
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	15 836,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	5 616 263,14	6 002 900,39
64 – Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	218 208,91	370 207,18
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	227 663,00	135 654,55
66 – Finančné výnosy	2 799,76	122 265,19
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	922,06
68 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych RO a PO	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	3 349 135,35	3 132 639,82
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	+1 258 550,65	+908 213,53

10.1 Informácie o výnosoch a nákladoch

10.1.1 Výnosy - popis a výška významných položiek výnosov

Tabuľka č.45: Popis a výška významných položiek výnosov (€).

Popis /číslo účtu a názov/	Suma
Tržby za vlastné výkony a tovar	
602 - Tržby z predaja služieb	6 077,84
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	
632 - Daňové výnosy samosprávy	
podielové dane	4 373 700,73
daň z nehnuteľností	519 868,55
daň za psa	28 025,86
ubytovanie	3 686,55
verejné priestory-terasy	1 031,70
MsT Gregor	846,60
Parkovanie vozidla	800,85
Lunaparky	639,98
Skládky	1 701,80
Nevýherné prístroje	500,00
633 - Výnosy z poplatkov	
správne poplatky	158 341,92
KO a DSO	373 413,87
Nebytové priestory(DK, Plaváreň, mesto, Mostná)	115 571,69
Nájom pozemku podnikatelia + nepodnikatelia	26 621,99
MsBP (Železničiarska,Dimitrovova,Mostná,Ligetská)	257 557,32
Asterion	28 923,13
FŽP-výťažok z hazard. hry, MZZO	114 739,68
Ostatné domy,dopr.značenie	627,60
Finančné výnosy	
662 - Úroky	597,22
665 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku	18 600,00
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	
693 - Výnosy samosprávy z bežných transferov zo ŠR	911 153,10
694 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo ŠR - zúčtovanie kapitálového transferu zo ŠR	346 095,05
697 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných	7 861,08

subjektov mimo verejnej správy	
698 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	7 015,38
699 - Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov - zinkasované príjmy RO	176 048,69
Ostatné výnosy	
641 – Tržby z predaja DNM a DHM	73 078,09
644 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	6 011,00
645 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	4 263,45
648 - Ostatné výnosy	13 380,62
Zúčtovanie rezerv, opravných položiek, časového rozlíšenia	
653 - Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	6 214,02
658 - Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	96 274,53

10.1.2 Náklady- popis a výška významných položiek nákladov

Tabuľka č.46: Popis a výška významných položiek nákladov (€).

Popis /číslo účtu a názov/	Suma
Spotrebované nákupy	
501 - Spotreba materiálu	80 388,91
502 - Spotreba energie	
elektrická energia	74 850,90
voda	9 227,22
plyn	47 935,05
palivá	710,10
Služby	
511 - Opravy a udržiavanie oprava a udržiavanie	231 742,64
512 - Cestovné	2 888,45
513 - Náklady na reprezentáciu	6 660,97
518 - Ostatné služby	
Špeciálne služby	152 825,63
Všeobecné služby	251 540,82
Odvoz KO	299 908,65
Osobné náklady	
521 - Mzdové náklady	951 809,74

524 - Zákonné sociálne náklady	332 565,36
527 - Zákonné sociálne náklady	53 855,16
Odpisy, rezervy a opravné položky	
551 - Odpisy DNM a DHM	
odpisy z vlastných zdrojov	443 233,39
odpisy z cudzích zdrojov	273 378,71
553 - Tvorba ostatných rezerv	8 167,80
Finančné náklady	
562 - Úroky	115 080,78
568 - Ostatné finančné náklady	42 893,21
Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	
584 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC do RO, PO zriadených obcou alebo VÚC bežný transfer	2 015 339,71
585 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC ostatným subjektov verejnej správy bežný transfer	154 817,92
586 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC subjektov mimo verejnej správy bežný transfer	120,00
Ostatné náklady	
541 - ZC predaného DNM a DHM	45 709,03
548 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	582 556,13
Dane z príjmov	
591 - Splatná daň z príjmov	112,48

10.1.3 Náklady voči audítorovi alebo audítorskej spoločnosti

Tabuľka č.47: Výška nákladov voči audítorovi (€).

Osobitné náklady podľa zákona o účtovníctve § 18 ods.6	
Náklady voči audítorovi alebo audítorskej spoločnosti v členení na náklady za:	
overenie účtovnej závierky	4 683,90

11 Ostatné dôležité informácie

11.1 Prijaté granty a transfery

11.1.1 Mesto - granty a transfery, prijaté v roku 2015

Tabuľka č. 48: Prehľad prijatých grantov a transferov v roku 2014 – materská účtovná jednotka (€).

Účel dotácie	Poskytovateľ dotácie	Suma v €
Z rozpočtu Spoločný obecný úrad	Obce handlovskej doliny	1 804,64
Evidencia obyvateľstva	MV SR	5 812,95
MŠ SNP - predškolači	MV SR	26 041,00
Prenesený výkon, šk., soc. znevýhodneného prostredia	MV SR	1 694 037,00
Hmotná núdza - strava	ÚPSVR Prievidza	28 549,75
Hmotná núdza - školské potreby	ÚPSVR Prievidza	5 378,40
Prevádzka - Senior centrum	MPSVR SR	375 168,00
Vzdelávacie poukazy	MV SR	28 542,00
Prenesený výkon ŽP	MŽP SR	1 649,25
Dobrovoľníci	ÚPSVR Prievidza	16 495,96
Odchodné – prenesený výkon	MV SR	4 206,86
Nenormatívne fin. prostriedky - soc. znevýhod. prostredia	MV SR	10 883,00
Národný projekt – sociálna terénna práca	IA MPSVR SR	44 001,27
Voľby - komunálne	MF SR	14 851,58
Operácia – Chrenková	ÚV SR	2 000,00
Prídavky na dieťa	ÚPSVR Prievidza	76 935,60
Prenesený výkon - matrika	MV SR	17 265,44
Referendum	MF SR	8 320,00
ZŠ MC - Marginalizovaná rómska komunita - projekt	MV SR	12 789,47
Prenesený výkon – staveb. poriadok, verejné komunikácie	MDVRR SR	20 857,11
Prevádzka – Jazmín, n. o.	MPSVR SR	64 800,00
Chránená dielňa - MsP	ÚPSVR Prievidza	8 780,18
Výkon osobitného príjemcu	ÚPSVR Prievidza	2 702,48
Prenesený výkon - metodik	MV SR	26 010,00
Aktivačné práce spolu	ÚPSVR Prievidza	16 062,27
Národný projekt – Komunitné centrum	IA MPSVR SR	16 592,16
Národný projekt – Komunitná opatrovateľská služba	IA MPSVR SR	53 452,00

Rekonštrukcia ihriska ul. Partizánska	Nadácia SPP	5 000,00
Hmotná núdza - osobitný príjemca	ÚPSVR Prievidza	148 172,45
SC – projekt – min. roky	ŠR, EÚ	241 726,97
Pozemné komunikácie – prenesený výkon	MDVRR SR	968,84
Vojnové hroby - údržba	VÚC Trenčín	76,44
Odpady – skládka v meste	Recyklačný fond	3 926,00
ZŠ Školská – rozvojový projekt	MV SR	4 072,00
ZŠ Školská - asistent učiteľa	MV SR	8 190,00
MŠ SNP – MPC - asistent	MŠVVŠ SR	11 806,45
Kapustnica – pre K. Hošeková, syn Miško (invalidný vozík)	Finančný dar - sponzori	3 336,00
MŠ – projekt MPC	MŠVVŠ SR	21 384,80
Banícka rallye	VÚC	500,00
Príspevok na učebnice	MV SR	4 213,00
ZŠ Školská – projekt „S peniazmi sme doma“	MV SR	1 675,00
Mimoriadne výsledky žiakov	MV SR	200,00
Slovenská sporiteľňa, a. s. – Cesta rozprávkovým lesom	Nadácia SLSP	3 000,00
Spolu		2 759 443,32

Tabuľka č. 49: Prehľad dotácií, ktoré boli poskytnuté a čerpané školskými subjektmi (€).

dotácia zo ŠR ZŠ – prenesené kompetencie ŠR	1 694 037,00
dotácia zo ŠR - predškoly	26 041,00
dotácia nevyčerpaná z roku 2014 na prevádzku ZŠ	7 238,67
dotácia ŠR na vzdelávacie poukazy	28 542,00
dotácia ŠR na odchodné	4 206,86
dotácia ŠR na asistenta učiteľa ZŠ Školská	8 190,00
dotácia ŠR na hmotnú núdzu (ÚPSVR)	31 976,05
dotácia ŠR na soc. znevýhodnené prostredie	10 883,00
projekt MPC pre ZŠ MC - MRK - asistenti	12 789,47
projekt MPC pre MŠ - MRK - asistent	21 384,80
dotácia ŠR na učebnice	4 213,00
dotácia ŠR - ZŠ Školská rozvojový projekt	1 675,00
dotácia ŠR - mimoriadne výsledky žiakov	200,00
ostatné príjmy - školné, nájomné a pod.	178 641,91
dotácia z rozpočtu mesta celkom – originálne kompetencie	1 158 738,13
dotácia z rozpočtu mesta celkom - MRK	173,46
dotácia z rozpočtu mesta na SZUŠ - Volcano	75 402,00

dotácia ŠR na školský úrad	26 010,00
Spolu:	3 290 342,35
Nevyčerpané finančné prostriedky v r. 2015 - ZŠ	-11 608,97
Čerpané spolu:	3 278 733,38

Nevyčerpané finančné prostriedky zo ŠR na prenesené kompetencie vo výške 11 608,97 € v súlade s legislatívou sa môžu vyčerpať do 31. 3. nasledujúceho rozpočtového roka a preto boli školám včas poukázané na ich príjmové účty. Celková výška nepoužitých účelových prostriedkov škôl a školských zariadení je vylúčená z finančného prebytku a je predmetom zúčtovania v rámci Záverečného účtu.

11.1.2 Príspevkové organizácie – granty a transfery, prijaté v roku 2015 (€)

Tabuľka č. 50: Prehľad prijatých grantov a transferov v roku 2015 – Dom kultúry Handlová (€).

Účelové určenie transferov a grantov	Poskytovateľ	Suma v €
Účelový kapitálový – spolufinancovanie - 2D	Mesto Handlová	7 500,00
Bežná prevádzka + mestské akcie + teplo 2014	Mesto Handlová	207 900,00
Reklamná spolupráca	Nadácia Bane pre zdravie, vzdelanie, kultúru a šport regiónu	200,00
Spolu:		215 600,00

Tabuľka č. 51: Prehľad prijatých grantov a transferov v roku 2015 – Plaváreň mesta Handlová (€).

Účelové určenie transferov a grantov	Poskytovateľ	Suma v €
Bežná prevádzka	Mesto Handlová	237 950,00
Účelový transfer (neuhradené teplo 2014)	Mesto Handlová	10 000,00
Aktivácia prac sily Dobrovoľnícka činnosť	ÚPSVaR	299,00
Spolu:		248 249,00

Poznámka: Od 1.1.2015 pribudol do zriaďovacej listiny - Nájom nebytových priestorov. Plaváreň mala v roku 2015 uzatvorených 7 zmlúv o nájme nebytových priestorov z toho 3 kancelárske priestory, 1 bufet, 2 skladové priestory, 1 ZAPPER CENTRUM. Plaváreň Handlová prenajímala spolu 535,09 m² s predpisom nájomného 9 164,17 €.

Tabuľka č. 52: Prehľad prijatých grantov a transferov v roku 2015 – Mestská knižnica Handlová (€).

Účelové určenie transferov a grantov	Poskytovateľ	Suma v €
Bežná prevádzka	Mesto Handlová	73 817,94
Doplnenie knižničného fondu do novej knižnice	MK SR	2 500,00
Rozprávkové noviny z jubilejnej noci v knižnici	MK SR	379,00
Spolu:		76 696,94

11.1.3 Neziskové organizácie - granty a transfery, prijaté v roku 2015 (€)

Tabuľka č. 53: Prehľad prijatých grantov a transferov v roku 2015 – Asterion, n. o. (€).

Účelové určenie transferov a grantov	Poskytovateľ	Suma v €
Čiastočná úhrada mzdových nákladov AP	ÚPSVaR	930,18
Spolu:		930,18

Tabuľka č. 54: Prehľad prijatých grantov a transferov v roku 2015 – Jazmín, n. o. (€).

Účelové určenie transferov a grantov	Poskytovateľ	Suma v €
Bežná prevádzka	MPSVaR SR	64 025,80
Dotácia na aktivačnú činnosť, dobrovoľnícka služba chránená dielňa, asistent	ÚPSVR	26 546,78
Spolu:		90 572,58

Tabuľka č. 55: Prehľad prijatých grantov a transferov v roku 2015 – Help, n. o. (€).

Účelové určenie transferov a grantov	Poskytovateľ	Suma v €
Bežná prevádzka	Mesto Handlová	3 315,65
Dotácia na dobrovoľnícku činnosť	ÚPSVaR	166,03
Spolu:		3 481,68

Tabuľka č. 56: Prehľad prijatých grantov a transferov v roku 2015 – SENIOR CENTRUM Handlová, n. o. (€) :

Účelové určenie transferov a grantov	Poskytovateľ	Suma v €
Bežná prevádzka	MPSVaR SR	346 619,39
Dotácia na dobrovoľnícku činnosť	ÚPSVaR	1 097,84
Grant - nákup šijacieho stroja pre klientku zariadenia	Nadácia SPP	200,00
Spolu:		347 917,23

11.2 Poskytnuté dotácie

Mesto Handlová v roku 2015 poskytla zo svojho rozpočtu v zmysle VZN č. 6/2007 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta nasledovné dotácie:

Tabuľka č. 57: Prehľad o poskytnutých dotáciách z rozpočtu mesta v roku 2015 (€).

Žiadateľ dotácie - Účelové určenie dotácie, druh (BV, KV)	Suma poskytnutých finančných prostriedkov (€)	Suma použitých finančných prostriedkov (€)	Rozdiel (€)
FC Baník Horná Nitra – športová činnosť FK – bežné výdavky	15 000,00	15 000,00	0
MBK Handlová – športová činnosť BK – bežné výdavky	30 000,00	30 000,00	0
Ostatné šport. kluby a jednotlivci	13 250,00	13 250,00	0
Olympijský klub Prievidza – vyhodnotenie športovcov – bežné výdavky	500,00	500,00	0
OZ Materské centrum Lienka – energie - bežné výdavky	600,00	600,00	0
Spolu:	59 350,00	59 350,00	0

K 31.12.2015 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade so VZN č. 6/2007 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta.

11.3 Významné investičné akcie v roku 2015

V priebehu roka 2015 mesto Handlová pokračovalo v tvorbe a predkladaní nových projektov. Pokračovalo sa aj v plnení už schválených alebo dlhodobého prebiehajúcich investičných aktivít, ako aj akcií realizovaných z prostriedkov mesta.

Prehľad najdôležitejších investičných akcií roku 2015:

- **CMZ Handlová - Revitalizácia a stavebná úprava Námestia baníkov** (NFP z Európskeho fondu regionálneho rozvoja - 85% a štátneho rozpočtu SR - 10 %, spolufinancovanie - 5 % a vlastné zdroje)
- **Mestská knižnica Handlová - rekonštrukcia a modernizácia s cieľom zvýšenia kvality služieb ako aj energetickej efektívnosti** (NFP z Európskeho fondu regionálneho rozvoja - 85 % a štátneho rozpočtu SR - 10 %, spolufinancovanie - 5 %)

- **MŠ ul. SNP Handlová - Komplexná revitalizácia centra predškolskej výchovy** (podpora formou dotácie z Environmentálneho fondu a 5 % spolufinancovanie)
- **Vybudovanie multifunkčného ihriska v areáli ZŠ Morovnianska cesta Handlová** (dotácia z Úradu vlády SR a vlastné zdroje)
- **Odstránenie stavebných bariér - rovnosť príležitostí na vzdelávanie pre žiakov so zdravotným postihnutím 2015, ZŠ Školská Handlová** (účelové FP z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR - 95 % a spolufinancovanie 5 %)

11.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

V budúcom období mesto Handlová plánuje realizovať nasledujúce akcie:

- Komplexná revitalizácia mestského centra predškolskej výchovy a jej zariadení" (MŽP SR)
- Povodie Hornej Nitry – opatrenia na prevenciu pred povodňami a suchom (EHPa NFM / SK02)
- Rekonštrukcia a modernizácia Základnej školy na ul. Školská" (MPa RV SR / ROP 1.1)
- Vybudovanie letného kúpaliska
- Zrealizovať projekt „Parkovanie v meste“ a vybudovať 300 nových parkovacích miest
- Dobudovať 4. etapu bezdrôtového rozhlasu v meste (Morovnianske sídlisko, Mostná ulica) a v okrajových častiach mesta
- Zrealizovať výstavbu miestnej komunikácie cez stabilizačný násyp s napojením na štátnu cestu I/50 vymedziť tak z centra mesta kamiónovú dopravu a sprístupniť priemyselnú zónu
- Vybudovať dopravné zvodidlá v spodnej časti Horného konca na mestskej komunikácii, ktorá vychádza na štátnu cestu I/50

Rozsah investičnej činnosti v najbližších rokoch bude do veľkej miery závisieť od finančných prostriedkov.

11.5 Udalosti osobitého významu po skončení účtovného obdobia

V konsolidovanom celku sa počas účtovného obdobia nevyskytli udalosti osobitého významu.

12 Bibliografia

Kronika mesta Handlová

Konsolidovaná závierka 2015 mesta Handlová

Program rozvoja mesta Handlová

Ondriš, J. : Prechádzky Handlovou pre malých i veľkých. Žilina: Knižné centrum. 2001

Rozbory hospodárenia mesta Handlová za rok 2015 – záverečný účet 2015 – materiály mesta Handlová.

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA Správa nezávislého audítora o overení konsolidovanej účtovnej závierky
 k 31.12.2015

**Dodatok správy audítora
o overení súladu konsolidovanej výročnej správy
s individuálnou účtovnou závierkou
a s konsolidovanou účtovnou závierkou
v zmysle ustanovenia §23 ods. 5 zákona č.540/2007 Z.z.**

Mestskému zastupiteľstvu mesta Handlová

- I. Overili sme pripojenú individuálnu účtovnú závierku mesta Handlová k 31.decembru 2015, ku ktorej sme dňa 5.4.2016 vydali správu nezávislého audítora a pripojenú konsolidovanú účtovnú závierku mesta Handlová k 31.decembru 2015, ku ktorej sme dňa 31.8.2016 vydali správu nezávislého audítora a v ktorých sme vyjadrili svoj názor v nasledujúcom znení:

Názor /individuálna účtovná závierka/

Podľa nášho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie mesta Handlová k 31.decembru 2015 a výsledku jeho hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve.

Názor /konsolidovaná účtovná závierka/

Podľa nášho názoru, konsolidovaná účtovná závierka účtovnej jednotky verejnej správy, ktorú za konsolidovaný celok zostavila materská spoločnosť mesto Handlová, poskytuje pravdivý a verný obraz konsolidovanej finančnej situácie k 31.decembru 2015 a jeho konsolidovaného výsledku hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, v súlade so zákonom o účtovníctve.

- II. Overili sme súlad konsolidovanej výročnej správy s vyššie uvedenou individuálnou účtovnou závierkou a konsolidovanou účtovnou závierkou. Za správnosť zostavenia konsolidovanej výročnej správy je zodpovedný štatutárny orgán mesta. Našou úlohou je overiť súlad konsolidovanej výročnej správy s individuálnou účtovnou závierkou a s konsolidovanou účtovnou závierkou a na základe toho vydať dodatok správy audítora o súlade konsolidovanej výročnej správy s príslušnou účtovnou závierkou. Overenie sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardami. Tieto štandardy požadujú, aby audítor naplánoval a vykonal overenie tak, aby získal primerané uistenie, že informácie uvedené v konsolidovanej výročnej správe, ktoré sú predmetom zobrazenia v účtovnej závierke, sú vo všetkých významných súvislostiach v súlade s príslušnou účtovnou závierkou.

Informácie uvedené v konsolidovanej výročnej správe na stranách 56-65 sme posúdili s informáciami uvedenými v individuálnej účtovnej závierke k 31.decembru 2015 a v konsolidovanej účtovnej závierke k 31.decembru 2015. Iné údaje a informácie, ako účtovné informácie získané z individuálnej účtovnej závierky a z konsolidovanej účtovnej závierky a účtovných kníh sme neoverovali. Sme presvedčení, že vykonané overovanie poskytuje dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Podľa nášho názoru sú účtovné informácie uvedené v konsolidovanej výročnej správe mesta Handlová v súlade s individuálnou účtovnou závierkou k 31.decembru 2015 a s konsolidovanou účtovnou závierkou k 31.decembru 2015.

Senica, 28. novembra 2016

RVC Senica s.r.o.
M.Nešpora 925/8
905 01 Senica
Licencia SKAU č.302
OR Okresného súdu Trnava
odd. Sro, vložka č.14727/T



A handwritten signature in black ink, appearing to read "Urbanová".

Ing. Terézia Urbanová
Zodpovedný audítor
Licencia SKAU č.658

Správa nezávislého audítora

o overení účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2015

Mestskému zastupiteľstvu

M E S T A

H A N D L O V Á

A P R Í L 2016

Správa nezávislého audítora

Mestskému zastupiteľstvu mesta

H A N D L O V Á

Správa k účtovnej závierke

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky účtovnej jednotky mesta Handlová, IČO: 00318094, ktorá obsahuje súvahu k 31.decembru 2015, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Primátor mesta je zodpovedný za zostavenie účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade so Zákonom č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a za interné kontroly, ktoré považuje za potrebné pre zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Primátor mesta je zodpovedný za dodržiavanie povinností podľa Zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“).

Zodpovednosť audítora

Nášou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe nášho auditu. Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardami. Podľa týchto štandardov máme dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti. Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke.

Súčasťou auditu je aj overenie dodržiavania povinností mesta Handlová podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách a v rozsahu, v ktorom zákon o rozpočtových pravidlách ukladá audítorovi toto overenie vykonať.

Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie účtovnej závierky účtovnej jednotky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol vypracovať audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však na účely vyjadrenia názoru na účinnosť interných kontrol účtovnej jednotky. Audit ďalej zahŕňa zhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov uskutočnených štatutárnym orgánom účtovnej jednotky, ako aj zhodnotenie prezentácie účtovnej závierky ako celku.

Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Názor

Podľa nášho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie mesta Handlová k 31.decembru 2015 a výsledku jeho hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve.

Správa o ďalších požiadavkách zákonov a predpisov

Na základe overenia dodržiavania povinností podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách, platných v SR pre územnú samosprávu v znení neskorších predpisov konštatujeme, že mesto Handlová konalo v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.

Senica, 5. apríla 2016

RVC Senica s.r.o.
M.Nešpora 925/8
905 01 Senica
Licencia SKAU č.302
OR Okresného súdu Trnava
odd. Sro, vložka č.14727/T



Ing. Terézia Urbanová
Zodpovedný audítor
Licencia SKAU č.658

Správa nezávislého audítora

**o overení konsolidovanej účtovnej závierky zostavenej
k 31.12.2015**

Mestskému zastupiteľstvu

M E S T A

H A N D L O V Á

A U G U S T 2016

Správa nezávislého audítora

Mestskému zastupiteľstvu mesta

H A N D L O V Á

Uskutočnili sme audit priloženej konsolidovanej účtovnej závierky účtovnej jednotky verejnej správy, ktorú za konsolidovaný celok zostavila materská spoločnosť mesto Handlová, IČO: 00318094, a ktorá obsahuje konsolidovanú súvahu k 31. decembru 2015, konsolidovaný výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu a súvisiace poznámky konsolidovanej účtovnej závierky obsahujúce súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za konsolidovanú účtovnú závierku

Primátor mesta je zodpovedný za zostavenie a objektívnu prezentáciu tejto konsolidovanej účtovnej závierky v súlade so Zákonom č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto konsolidovanú účtovnú závierku na základe nášho auditu. Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardami. Podľa týchto štandardov máme dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že konsolidovaná účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od rozhodnutia audítora, vrátane posúdenia rizika významných nesprávností v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie a objektívnu prezentáciu konsolidovanej účtovnej závierky v konsolidovanom celku, aby mohol vypracovať audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia názoru na účinnosť interných kontrol v konsolidovanom celku. Audit ďalej obsahuje zhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov uskutočnených štatutárnym orgánom, ako aj zhodnotenie prezentácie konsolidovanej účtovnej závierky ako celku.

Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočné a vhodné východisko pre náš názor.

Názor

Podľa nášho názoru, konsolidovaná účtovná závierka účtovnej jednotky verejnej správy, ktorú za konsolidovaný celok zostavila materská spoločnosť mesto Handlová, poskytuje pravdivý a verný obraz konsolidovanej finančnej situácie k 31.decembru 2015 a jeho konsolidovaného výsledku hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, v súlade so zákonom o účtovníctve.

Senica, 31.augusta 2016

RVC Senica s.r.o.
M.Nešpora 925/8
905 01 Senica
Licencia SKAU č.302
OR Okresného súdu Trnava
odd. Sro, vložka č.14727/T



A handwritten signature in black ink, appearing to read "Urbanová".

Ing. Terézia Urbanová
Zodpovedný audítor
Licencia SKAU č.658